

GAZETA

WIECZORNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rana („Gazeta Poranna“) i o godzinie 2 popołudniu.

Ceny prenumeraty:

Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerczy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie . 2 K 50 h. | z dwukrotną 3 K — h.
kwartalnie . 7 „ 50 „ | wysyłką . . 9 „ — „
rocznie . . 30 „ — „ | pocztową . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie . . . . . 4 K — h
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobnie ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustemi czcionkami liczą się podwójnie. Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.

Nr. 504.

Lwów, wtorek dnia 30. stycznia 1912.

Rok II.

Sprawy zagraniczne.

Nastrój wśród Arabów trypolitańskich.

W przejeździe do Konstantynopola bawił przed kilku dniami w Wiedniu b. angielski porucznik Montague, który był niegdyś instruktorem armii angielskiej w Trypolisie, a obecnie walczył po stronie Turków. Montague w rozmowie z współpracownikiem „Zeit“ oświadczył, że jedzie do stolicy Turcji na wezwanie rządu, by złożyć sprawozdanie o rozstrzeliwaniu bezbronnym Arabów w Trypolisie.

Sprawozdanie to ma być rozesłane do mocarstw w formie noty. Montague twierdzi, że Włosi nigdy nie zdołają się usadowić we wnętrzu Trypolisu. Wykluczone jest by Turcy zawarli kiedykolwiek niepomyślny dla siebie pokój — nie oni będą prosili o pokój lecz Włosi. Nawet gdyby Turcy musieli z jakichś wewnętrzno-politycznych względów zgodzić się na zawarcie pokoju, nie zgodziliby się na to Arabowie trypolitańscy — gdyby zaś postąpiono wbrew ich woli, przyszedłoby do zagłady państwa tureckiego.

Na całej przestrzeni tureckiego państwa Arabowie powstałoby przeciw rządowi tureckiemu. Przy końcu wywiadu oświadczył Montague: „Coraz więcej Arabów napływa do Trypolisu, a każdy znawca stosunków uważałby wprost za śmieszne przypuszczać, że te rozgoryczone szczepki w czemkolwiekby ustąpią“.

Z caratu.

Pogłoska o ucieczce O. Reymana.

Częstochowa. (Tel. wł.). Dzisiejszy „Goniec częstochowski“ podaje następującą wiadomość: Były przeor klasztoru jasnogórskiego, O. Euzebiusz Reyman, który ostatnimi czasy przebywał w klasztorze Braci Miłosierdzia pod Wiedniem, wyjechał z tego klasztoru, niewiadomo dokąd. Wieść niesie, że O. Reyman podobno przez Bremę udał się do Ameryki.

Równocześnie podaje „Goniec częstochowski“, że policmajster Czesnakow w towarzystwie komisarza cyrkułu częstochowskiego Taczarowa przybył tymi dniami do klasztoru na Jasnej Górze, gdzie poddał dwugodzinnemu badaniu dwóch zakonników, zamieszanych w sprawę Macocha, mianowicie O. Olesińskiego i O. Łuczaja.

Częstochowa. (Tel. wł.). Korespondent nasz dowiadyuje się, iż pogłoski rozsiewane o rzekomej ucieczce przeora Reymana nie mają najmniejszej podstawy. Przed dwoma bowiem tygodniami O. Reyman bawił na rekolekcyach u Jezuitów we Lwowie, skąd nadsyłał listy do swych najbliższych znajomych. Otóż prawdopodobnie O. Reyman wyjechał do Paryża, jak to pierwotnie zamierzał i w powrotnej drodze uda się do Piotrkowa na proces. „Goniec częstochowski“ podając powyż-

szą wiadomość, powodował się widocznie li tylko stroną formalną, mianowicie faktem, że nie doręczono O. Reymanowi wezwania na rozprawę Macocha w tem miejscu, na które ono opiewało.

Rusyfikacja kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Petersburg. (Tel. wł.) Wbrew oświadczeniom dyrekcyi kolei warszawsko-wiedeńskiej, że oprócz dokonanych już, żadnych zmian w składzie personalu się nie przedsięwzię, ogromna liczba urzędników kolei libawskiej ma otrzymać posady przy kolei warszawsko-wiedeńskiej, względnie rozpoczęto starania o uzyskanie tych posad, które będą sownie opłacane. Starania te kryją się z zamiarami ministerstwa komunikacyi, które rozesłało do wszystkich urzędów kolejowych cyrkularze z żądaniem, aby wykazały jaki procent Rosyan i prawosławnych, względnie u kwalifikowanych co do swej prawomyślności politycznej znajduje się wśród urzędników kolejowych. Zarząd kolei libawskiej otrzymał również taki cyrkularz, a obecnie podobno kilkanaście rodzin urzędniczych ma się udać z Mińska do Warszawy.

(Przypominają sobie nasi czytelnicy, że swego czasu zamieściliśmy wywiad z inżynierem kolei warszawsko-wiedeńskiej, w którym już wówczas wskazaliśmy na to, że rząd poczyni takie zmiany w składzie personalu kolejowego, aż dojdzie do 70 pr. Rosyan. Red.).

Sosnowiec. (Tel. wł.) Na stacyi tutejszej zamieszczono następujące obwieszczenie:

Niniejszem zawiadamia się wszystkich pracowników stacyi tutejszej, że wszystkie rozmowy służbowe i rozmowy między sobą powinny być prowadzone w języku rosyjskim.

Walka biskupa z synodem.

Petersburg. (Tel. wł.) Dnia 25 stycznia odbyło się nadzwyczajne posiedzenie synodu celem zajęcia stanowiska wobec biskupa Hermogenesa. Niemal jednomyślnie uchwalono udzielić biskupowi nagany. Hermogenes ma się bronić tem, że właściwie nie rozumie całego incydentu i podtrzymuje swe twierdzenie, że synod nie służy sprawom religii, lecz jedynie oberprokuratorowi. Wreszcie biskup zamierza powiedzieć na swoją „obronę“: „Wobec powyższych wyłączeń udzielonej mi nagany nie przyjmuję, bo uważam, że synod sam na nią zasługuje“.

Hermogenes oświadcza, że nie przerwie swej walki z nadprokuratorem Sahlerem, choćby mu groził Sybir i katorga. Dziś wyjedzie Hermogenes z Petersburga do Carycyna.

Powiadają, że w miejsce Hermogenesa ma być zamianowany biskupem mnich Heliodor.

Olbizymi proces rewolucjonistów.

Petersburg. (Tel. wł.). Wydział senatu przystępuje do rozpatrzenia sprawy ormiańskiej partii rewolucyjnej. Przewodniczyć będzie rozprawie senator Kryptow. Oskarżonych jest 157

osób, wezwano 700 świadków, bronić będzie 100 adwokatów. Oskarżają wiceprokuratorowie nowoczerkaskiej Izby sądowej: Sergiejew i Aksakow.

Salę, w której ma się odbyć rozprawa, trzeba było przerobić, aby mogła pomieścić tak wielką ilość stron, świadków i obrońców.

W obronie hr. Ronikiera.

List matki i żony.

Warszawa. (Tel. wł.). Do redakcyi warszawskich wystosowały matka i żona Bohdana hr. Ronikiera list następującej treści:

„Trudno przypuścić, aźby serca ludzkie były tak bezlitośne, a sumienia tak zwyrodniałe i skamieniałe, iżby do nich głos zrozpaczonej matki i żony nie trafił. Do tych ludzkich uczuć, do tych strun serca, które dotąd nie zadrgały wyrzutem sumienia, zwracamy się wraz z głosem trójga dzieci, które tracą niewinnie ojca.

Prosimy gorąco: przemówcie i wskaźcie winnego, wy co kłamiecie dla zadowolenia nikczemnych uczuć, wy co składacie świadectwa dla poparcia fałszów, przemówcie! Niech tak straszna krzywda nie ciąży na waszem sumieniu. Wskaźcie winnego. Bo kara ludzka jest niczem wobec strasznych wyrzutów sumienia, które towarzyszą do śmierci i nie pozwalają skonać spokojnie. Przemów człowieku, przemówcie ludzcie“.

List podpisały matka i żona Ronikiera.

Język litewski w urzędzie miejskim.

Warszawa. (Tel. wł.) W kwestyi języka litewskiego w samorządzie miejskim w Królestwie polskiem weszli Polacy w porozumienie z Bułatem, posłem litewskim. W komisyi zamieszczą Polacy poprawkę, która pozwoli Radom miejskim guberni suwalskiej używać w obradach języka litewskiego. Rząd nie zgadza się jednakowoż na wprowadzenie języka litewskiego, twierdząc, że już język polski dopuszczony jest tylko wyjątkowo, a o ile ludność nie chce używać języka polskiego, powinien dla nich obowiązywać tylko język rosyjski.

Wiedeń i Zamarstynów

czyli w jaki sposób spalił się sklep przy ul. Stanisława!?

Jeszcze w sobotę 20 bm. zaalarmowana została straż pożarna ogniem, który wybuchł przy ul. Stanisława 1. 10 w sklepie Leopolda S., niszcząc znajdujące się tam przybory stolarskie. Na miejsce przybył również i agent policyjny celem dowiedzenia się

o przyczynie pożaru.

Bliższych jednakże szczegółów nikt o tem podać nie mógł. Żona poszkodowanego podała, że mąż jej wyjechał jeszcze w piątek do Wiednia w sprawach handlowych, tak, że krytycznego dnia sklepem zarządzała tylko ona sama. W jaki sposób mógł powstać pożar, nie mogła wyjaśnić. Jej samej — jak mówiła — ogień ten

wydaje się dziwny, gdyż w sklepie nie było ani piesyka, ani wogóle nic takiego, od czego ogień mógłby powstać.

Rzecz oczywista, że jedyna myśl, jaka się u policji nasunąć mogła, to ta, iż ma się tu do czynienia z podpaleniem. Wobec braku jednak dowodów sprawę tę odłożono do czasu do aktów.

„Ewidentne oszustwo”!

W międzyczasie jednak znalazł się jakiś be-
dzimnienny „przyjaciel” owego kupca, który w
obszernie zredagowanym doniesieniu anonimowym,
zwrócił uwagę policji, że ma się tu do czynienia
z „ewidentnym oszustwem”, albowiem S. nie był
krytycznego dnia wcale w Wiedniu, lecz bawił
na Zamarstynowie, gdzie różnym stolarzom
sprzedawał towary poniżej cen fabrycznych.

Wskutek doniesienia tego policja zwróciła
się do żandarmeryi w Zamarstynowie z polecen-
iem przeprowadzenia śledztwa w tej sprawie.
Wyniki tego śledztwa były dla Leopolda S. bar-
dzo kompromitujące.

Żandarmerya skonstatowała mianowicie na
podstawie zeznań licznych świadków, że Leopold
S. rzeczywiście zamiast jechać do Wiednia, ba-
wił w Zamarstynowie, gdzie urządził wysprzedaż
swych towarów i to po cenach tak niskich, iż
wywołały powszechne zdumienie.

Do aresztu śledczego!

Mając tak niezbitę dowody w swem ręku,
policja dokonała aresztowania oszukańczego kup-
ca i odstawiła go dziś do aresztu śledczego przy
ul. Batorego. Leopold S. odpowiadać będzie za
podpalenie i oszustwo.

Kronika z ostatniej chwili.

Linia telefoniczna Lwów - Wiedeń, w
ostatnich dniach ogromnie kapryśna, odmówiła i
dziś posłuszeństwa, wobec czego podajemy tylko
depeze odebrane drogą telegraficzną.

„Ognisko kobiet” (Brajerowska 14) W czwartek
dnia 1 lutego o godz. 7 pogadanka: „O nowoczesnym
małżeństwie” zagał pani dr. Ada Reichensteinowa. Goście
mile widziani.

Subskrypcja nowej pożyczki osiągnęła we
Lwowie — jak zapewniają nas w kołach fin. cy-
fry 20 milionów koron. O ile zdołaliśmy dotych-
czas sprawdzić, subskrybowano w filii wiedeń-
skiego Banku związkowego 2 miliony koron, w
Unionbanku 1,980.000 K. w Banku praskim
1,000.000 K. u firmy Schütz i Ghajes 830.000 K.
W innych instytucjach subskrybowano również
znaczące sumy, wysokości ich jednak nie mogli-
śmy dotychczas sprawdzić.

Z sali koncertowej. W piątek dnia 2.
lutego odbędzie się jedyny w sezonie wieczór
kameralny rozgłośnego kwartetu paryskiego Ca-
peta. Kwartet ten złożony z pp. L. Capeta (1
skrzypce), H. Casadesusa (wiolonczela), A. Casa-
desusa, (altówka) i M. Hevitta (2 skrzypce), wy-
bił się w ostatnich latach na czoło zespołów
komnatowych i stanął w pierwszym rzędzie obok
Brukselczyków i Czechów.

Poziom artystyczny zespół tego poznać
można ze zdań krytyki niemieckiej, która dla ar-
tystów francuskich grających kwartetu Beethove-
na nie zwykła być łaskawym sędzią. Oto jedno
ze zdań berlińskich po koncercie kwartetu w li-
stopadzie 1910 roku: Kwartet Capeta rozjaśnił
przepaścistą głębię ostatniego utworu kameralne-
go Beethovena błyszczącym światłem prawie nie-
słyszanego dotąd piękna dźwiękowego, nie za-
niebawszy duchowego wypracowania obok osle-
piającego efektu brzmienia: znaczy to doskona-
łość która nawet na polu bogatej w świetne wy-
padki muzyki komnatowej jest nieporównana.

Program wieczoru lwowskiego obejmuje
utwory Mozarta, Brahmsa i jeden z ostatnich
kwartetów Beethovena. Bilety sprzedaje skład
nut W. Zadurowicza.

Nagła śmierć w murach „Almae matris”.

Wczoraj wieczorem zmarła nagle na udar serco-
wy 44-letnia Parańska Hretczuk, służąca u
woźnego uniwersytetu Michała Jasińskiego. Przy-
wołany lekarz dzielnicowy dr. Serbeński,
skonstatował śmierć naturalną, poczem zwłoki
odstawione zostały do Instytutu medycyny są-
dowej.

Nocna wycieczka obłąkanego. Wczoraj
o godz. 2 w nocy przytrzymał żołnierz policyjny

umyślowo chorego Iwana Massa, który urzą-
dził sobie nocną wycieczkę po Lwowie. Massa
oddano do komisaryatu dzielnicowy drugiej.

Nowość karnawałowa. W Pałacu sporto-
wym odbędzie się dnia 3. lutego reduta angielska.
Dwaj Anglicy pp. Mc. Dovall i Lavarack urzą-
dzają ją ściśle wedle programu ostatniej re-
duty w Covent Garden Ballhouse w Londynie.

Defraudacje w stryjskiej Kasie miejskiej.

Odnosnie do korespondencji ze Stryja, u-
mieszczonej w nrz. 36 „Słowa Polskiego” z 23.
stycznia br. otrzymujemy z Wydziału powiatowe-
go w Stryju następujące wyjaśnienie sprawy:

Smutny nad wyraz wypadek defraudacji,
popelnionej przez kasyera miejskiego w Stryju,
dał pochop korespondentowi „Słowa Polskiego”
do umieszczenia korespondencji o tym fakcie,
mijającej się jednak we wszystkich
szczegółach z prawdą i zasadami
uczciwości, a godzącej w osobę burmistrza
m. Stryja, p. dra Falka. — I jedynie tylko to
mogło być celem owej korespondencji, aby dra
Falka przedstawić w świetle jak najgorszym i spo-
wodować jego ustąpienie z godności burmistrza,
którą blisko od dwóch lat piastuje z poświęce-
niem i zaparciem się.

Aby bodaj w części wynagrodzić p. dr. Fal-
kowi niezasłużoną, ciężką krzywdę, jaką mu wy-
rządzono, uważamy za nasz obywatelski obowią-
zek przedstawić sprawę zgodnie z istotnym stanem
rzeczy i na podstawie wyników urzędowych
dochodzeń.

Suma zdefraudowana przez kasyera Magi-
stratu osiągnęła kwoty 41.460 koron, a nie 60.000
koron — jak pisze korespondent — i znajduje
zupełne pokrycie w wartości domów kasyera D.,
na których też zaraz nazajutrz po wykryciu de-
fraudacji, dzięki szybkiej i energicznej interwen-
cji burmistrza dr. Falka, zostało prawo zastawu
dla zabezpieczenia wszelkich szkód funduszu miej-
skiego zabezpieczone hipotecznie do wysokości
90.000 koron.

Doniesienia do Wydziału krajowego tej tre-
ści, iż „burmistrz pobiera z kasy miejskiej pie-
niądze na swoje własne potrzeby” (!?) nikt nie
uczynił, bo już chyba na takie potworne
o s z c z e r s t w o — nawetby ów korespondent się
nie zdobył...

Szkontra Kasy nie tylko nie zaniechano
od półtora roku — jak twierdzi korespondent —
lecz przeciwnie, stwierdziliśmy urzędownie, że
od czasu objęcia urzędu burm. przez p. dra Falka,
szkontra odbywały się niemal co miesiąc. Były
nawet miesięczne, w których dwa razy szkontro-
wano kasę, a mianowicie raz szkontrowała ją
komisya szkontrowująca, a drugi raz Magistrat.

Szkontra przeprowadzał ze strony Magistra-
tu burmistrz lub wiceburmistrz osobiście, lub
też przez delegowanego asesora, zawsze jednak
w asystencji któregoś z asesorów — każdym ra-
zem innego.

Komisję szkontrowującą wybiera Rada miejska,
lecz kasyer D. nie miał i nie mógł zresztą mieć
żadnego wpływu na wybór członków komisji.
Dobierano takich członków komisji, którzy z bu-
chalteryą i rachunkami byli obznajomieni.

Nie jest prawdą, jakoby dr. Falk „uprawiał
politykę żydowsko-ruską i obsadzał wszystkie po-
sady Rusinami lub żydami”. Co do tego zresztą
wystarczy wskazać na sprzeczność w twierdze-
niach korespondenta, boć chyba „polski demo-
krata” nie uprawia polityki żydowsko-ruskiej!

Posad ważniejszych w czasie urzędowania
p. dra Falka nie obsadzano; jedyną posadą w tym
czasie nadaną była posada architektki miejskiego
i tę otrzymał Polak p. Agenor Smoluc-
howski. Przy nadawaniu podrzędnych posad
agentów policyjnych kierował się magistrat nie
względami narodowościowymi, lecz względami na
kwalifikacje i szczególne uzdolnienia kandy-
datów.

Wyrafinowanym kłamstwem, ob-
liczonem chyba na sensację u osób, nieznaną-
cych Stryja, lub na osłonięcie tajemnicą osoby
korespondenta, jest ustęp, dotyczący dyrektora
gazowni. Na dyrektora gazowni nie „sprowadził”
p. Mieczysława Seifertha p. dr. Falk, gdyż tę
posadę otrzymał p. Seiferth jeszcze przed 6 la-

ty, a p. dr. Falk jest burmistrzem od kwietnia
1910!! Pan dyrektor Seiferth w ciągu sześciol-
tniej swej działalności zdobył swą uczciwą, rze-
telną pracą, pełnym taktu i godności postępowa-
niem ogólny mir i szacunek, a jako prawy Po-
lak i dobry chrześcijanin-katolik nie mógłby na-
wet pomyśleć o „wyrzucaniu chrześcijan” z po-
sad w gazowni!

Wilhelm Rezenberg, urzędnik rachunkowy
w gazowni, przyjęty został również przed obje-
ciem urzędu burmistrza przez p. dra Falka i po-
siada na tę posadę wymagane kwalifikacje w
całej pełni.

Korespondent twierdzi, że burmistrz dr.
Falk „szafuje pieniędzmi gminnymi i obdarza re-
muneracyami urzędników zaufanych, którzy mu
donoszą różne informacje”. Taki wypadek nigdy
nie zaszedł i zająłby nie mógł, gdyż remunera-
cye dla urzędników są udzielane wyłącznie tylko
na podstawie uchwały Magistratu, który
wynagradza niemi urzędników, pracujących z wzo-
rową pilnością poza godzinami urzędowymi w wy-
padkach większego nawalu pilnych prac biu-
rowych.

Korespondent nie pominął też sposobności
skierowania ostrza swych oszczerstw przeciw cie-
szącemu się powszechnem poważaniem i uzna-
niem tutejszemu starosie, twierdząc, że starosta
pozostał głuchym na przestrogi jednego z oby-
wateli. Możemy z całą stanowczością zapewnić,
że nikt nigdy z podobnymi przestrogiami nie
zwracał się do tutejszego starosty.

Również nieprawdą jest, aby władze nosiły
się z zamiarem rozwiązania reprezentacji miej-
skiej, jak niemniej, aby burmistrz dr. Falk czynił
zabiegi w nam estnictwie i w Wydziale krajowym,
aby do tego nie dopuścić.

Do rozwiązania reprezentacji miasta nie
ma żadnej podsiawy. Zarząd miasta spoczywa w
rękach ludzi prawych, sumiennych i energicznych,
a wypadki defraudacji wydarzają się zarówno w
instytucjach finansowych, wzorowo i wedle naj-
lepszycy reguł urządzonych, jak i w najwyższych
władzach państwowych, mających opinię jaknaj-
bardziej skrupulatnego i surowego trzymania się
przepisów i instrukcyi urzędowych!

Wykryte zresztą obecne defraudacje po-
chodzą z lat dawniejszych, za które
obecna reprezentacya nie może chyba odpo-
wiadać.

Burmistrz p. dr. Falk cieszy się niepodziel-
nie zasłużoną opinią człowieka prawego, energi-
cznego i oddanego całą duszą sprawom miasta.
Jako prawy syn Ojczyzny słusznie uważany jest
w mieście za spadkobiercę idei bł. p. dr. Filipa
Fruchtmana.

„Polityką” zajmować się musi, jak każdy
zresztą obywatel, któremu sprawy ogółu nie są
obojętne, to jednak nie przeszkadza mu wcale
w pełnieniu jego ciężkich obowiązków z całą
gorliwością i bezstronnością.

Stryj, dnia 25. stycznia 1912. Z Wydziału
powiatowego. Prezes: *Onyszkiewicz.*

NADESLANE.

Adwokat krajowy
Dr. Elias Friedwald
otworzył kancelaryę 2176
w Sądowej Wiszni.

Jeżeli kaszlecie, jesteście zachrypnięci, załgleni,
zakatarzeni, odczuwacie brak apetytu, zniechęcenie,
doznajecie ubytku w wadze ciała, lub też objawy te okazują się u
osób wam blizkich, należy bezzwłocznie zamówić Orke-
ny'ego miód lipowy (syrup) celem zapobieżenia szerzeniu
się zła. Środek ten jest najlepszym środkiem domowym.
Próbna flaszka kosztuje koron 3, duża flaszka koron 5,
lub 3 flaszki koron 15. Franko za zaliczką przez główny
skład Hugo Orkeny, apteka, Budapeszt, Tököly ut. 28,
Dep. 68.

Encyklopedyą dla inserenta jest katalog dzienni-
ków. Bez takiego podręcznika nie może on swych planów
publikacyjnych urzeczywistnić, względnie z wielkim nakła-
dem kosztów załatwić. To stare doświadczenie skłoniło
biuro ogłoszeń M. Dukesa Nast. (M. Augenfelda i E. Less-
nera) Wieden, I. Wollzeile 9 — do wydania wyczerpują-
cego katalogu, którego zadaniem jest informować inseren-
ta w zachodzących pytaniami „Co, gdzie, kiedy?”, na któ-
re też w wyczerpujący sposób odpowiada. Katalog ten u-
kazał się właśnie z nader interesującą przedmową z dzie-
dziny polityki gospodarczej i mogą go wszyscy otrzymać
bezpłatnie od firmy M. Dukesa Nachf. Wien, I. Wollzeile 9.

Maniactwa Tyrtejowe.

Lwów, 30 stycznia.

Od niejakiego czasu z niektórych zakątków odzywa się u nas coś, co brzmi zdaleka, jak szcęk oręża.

A równocześnie wypominają nam, że myśl niepodległościowa w nas „się odpaństwowiła“ i upominają nas, byśmy odszukali w sobie rycerskiego ducha i gotowali się do walki orężnej o niepodległość.

Szkoda jednak, że ci nowi apostołowie, którzy widocznie zapragnęli sławy Tyrtejów — nie wiadomo, czy tak samo smakowałoby im marzenie o sławie Leonidasów — nas, „niewolników“, nas, w materializmie pracy organicznej duchowo i fizycznie zgnusiałych, nie pouczają: jakie drogi prowadzą do celu. Cóż mamy czynić, by nasza myśl niepodległościowa napowrót „się upaństwowiła“? Zdawałoby się, że skoro jest w nas myśl niepodległościowa, skoro myśl ta i to pragnienie tkwi głęboko w każdej choćby przez pół tylko uświadomionej polskiej duszy, to jest ono *ipso facto* pragnieniem własnej państwowości i jej pożądaniem. No — ale mimo to myśl niepodległościowa przeciwstawia ktoś teraz myśli o państwowości i twierdzi, że „myśl niepodległościowa“ „się odpaństwowiła“. Być może, że ma rację. Tylko — co to właściwie znaczy i czy wogóle co znaczy? Jestże w tam sens głębszy, czy też — brak sensu?

Ale mniejsza o subtelności teoretyczne. Zrozumie dla wszystkich jest to, że każą nam wyraźnie sposobić się do walki orężnej o niepodległość. Dobrze — ale jak? Czy mamy potajemnie zbierać składki na choćby kilka tysięcy karabinów lub browningów, któreby w jakiejś grocie tatrzańskiej, szczęśliwie skryte przed okiem policy, czekały pobudki? A może — może choć jedna armata lub przynajmniej parę karabinów maszynowych? Czy mamy już dziś po cichu tworzyć kadry przyszłych pułków, przygotowywać plan mobilizacyjny, wypracowywać regulamin ćwiczebny i służbowy i wpajać go w coraz szersze

koła? A możeby tak raz do roku wielkie manewry narodowe — na razie z łaskami?

Cóż więc mają znaczyć te nowe wezwania do sposobienia walki orężnej? Czy to kpiny z dojrzałego społeczeństwa, czy chorobliwe owoce gorączkowego szukania nowych brzmiących hasel politycznych za wszelką cenę, czy senne marzenia narwańców?

Namby się zdawało, że ta praca „organizacyjna“, ta praca „oświatowo-ekonomiczna“, którą „oni“ pomiatają; jest w danych warunkach najsilniejszym i jedynym możliwym własnej państwowości przygotowaniem. Im więcej sił podstawowych nabędziemy, tem łatwiej nam przyjdzie jej odzyskanie i oparcie na mocnych podstawach. Temu chyba nawet nikt z tych dziś „do broni“ nawołujących nie zaprzeczy. Ale boją się oni, by tymczasem nie zaginęło poczucie ostatecznego celu wszelkiego naszego działania?

Oto nędza jest wrogiem wyższorzędnych uczuć zbiorowych — jest wrogiem poczucia narodowego. Takim samym wrogiem jest siostra nędzy, ciemnota. Im wyżej społeczeństwo stanie pod względem dobrobytu, oświaty nas, cywilizacji i kultury, tem silniejszym będzie jego pęd do coraz pełniejszej samodzielności, której ostatnim wyrazem jest własna państwowość. I Japonia nie pierwaj wystąpiła w światowe szranki, aż intensywną pracą oświatową, prowadzoną w duchu narodowym, wpoila w każdego szeregowca głęboką miłość ojczyzny, zaszczepiła w nim bohaterstwo, a umiejętnym dźwiganiem dobrobytu nagromadziła zasoby, czyniące ją zdolną do sprostanania olbrzymim ciężarom materialnym nowoczesnej wojny.

To proste — prawda? A jednak pokazało się w tych dniach, że trzeba u nas tłómaczyć i ilustrować takie proste sprawy. I to właśnie jest nad wyraz smutne.

Ale gdy przyjdzie chwila, w której dane nam będzie z orężem w rękę dopominać się niepodległości, — więcej, stokroć więcej, niż wszelkie obecne pobudki i militarne koncepty naszych nowych Tyrtejów, zaważy na szali mobilizacji, oraz

wielkości i sprawności zbrojnych zastępów, stopień uświadomienia narodowego mas, ich ogólna siła duchowa niemniej jak materialna odporność społeczeństwa na olbrzymie ofiary, które zawsze, a zwłaszcza współcześnie nakłada walka orężna.

Wszystkie te hasła, co starają się obniżyć wartość pracy „oświatowo-ekonomicznej“, a w miejsce jej przedwcześnie niecą burzę krwi zapalnej, utrudnić chyba tylko mogą odzyskanie tej samej państwowości, w której imię są rzucone — bo naturalny bieg wypadków zastępują sztucznym i wyłącznie przyspieszonym obrazem ich rozwiązania a tem samem odwieść mogą siłę wiele (czyż mamy ich za wiele?) od tej pracy podstawowej, bez której na nic zgoła się nie przyda żadne nawoływanie do broni czy do zbrojeń.

I bodaj czy w momencie, w którym będzie można chwycić za oręż z poważną szansą zwycięstwa, czy w tym wielkim momencie przyszłości nie chwycą za oręż prędzej i nie staną się odrazu lepszymi żołnierzami ojczyzny ci rzekomo zgnusiali w „pracy organicznej“ — ci, w których praca ta pogłębiła i przywiązała do sprawy ojczystej i poczucie obowiązku obywatelskiego? Nawet i pod względem fizycznego przysposobienia do boju, do trudów kampanii. Wszak w ramy tej „pracy organicznej“ wchodzi fizyczne krzepienie i hartowanie społeczeństwa, wchodzi praca sokola i skautowa, która oczywiście oby się jak najszerzej krzewiła i czyniła nas jak najbardziej zdolnymi do noszenia broni.

Kwestya tedy, czy ci wzgardzeni przez Tyrtejów niewolnicy „pracy organicznej“ — którzy jednego sobie nie dadzą zarzucić, by myśl niepodległościowa była w nich słabsza i płytsza — kwestya, czy nie będą lepszymi żołnierzami od tych, co przywykli żyć sztucznie, bo nie pracą ale podnieczeniem krwawych marzeń i ostrych słów, co przywykli upajać się brzękiem własnych frazesów, jak gdyby szczękiem oręża, a w rozumowaniu swem i działaniu wyszli nie tyle z potrzeby obywatelskiej pracy co z pogoni za sensacją polityczną i za tanią tromtadryczną popularnością!

Prawa przedruku oraz tłómaczenia na wszystkie języki zastrzeżone.

28 STANISŁAW PRZYBYSZEWSKI.

Mocny człowiek.

Powieść.

Ciąg dalszy.

Spojrzał uważnie na Borsuka.

— Nie! wykluczone! ta prosta, jagnięca dusza nie umiałaby przybrać maski. To romantyk, ślepy romantyk, który coś czuje, a nie wie co. Jego oczy niezawodne, ale nie łączą się z mózgiem... Jak on na nią patrzy — ciekawe: oczy jego wszystko widzą, ale on sam nic, nic...

— Nie masz czego do picia? — zagadnął wesoło Bilecki.

— Przepraszam, najmocniej przepraszam...

Ale nagle przypomniało mu się widocznie, że ma pieniądze. — Ja w tej chwili skoczę, czegobyście się państwo napili?

— Jeżeli nic nie masz, to daj spokój.

— Ależ w tej chwili, co chcesz — co łaskawa pani sobie życzy? Tu zaraz obok — jeden skok... Zaraz, zaraz, w tej chwili...

Nic czekał na odpowiedź i wybiegł z pokoju.

— Pani go już dawno zna? — zapytał nagle Bilecki.

— Od miesiąca.

— A jakęście się państwo poznali? Pani wybacz to pytanie, ale jestem rzeczywiście ciekaw, jak ten odludek...

— Poznanie się nasze — przerwała — istotnie ciekawe. Poszłam raz do opery na miejsca, na których najinteligentniejsza publiczność podo-

hno bywa — na piąte piętro... Dawano „Walkiry“ Wagnera, ale w żaden sposób nie mogłam uwagi skupić, bo czułam, że mi się ktoś w całkiem niekulturalny sposób przypatruje... Było to tak irytujące, że wszystkimi siłami się broniłam, by się nie obejrzeć — nagle w antrakcie podchodzi do mnie jakiś obcy mężczyzna i mówi niezmiernie grzecznym, ale stanowczym głosem: „ja muszę panią namalować“. Przez jedną chwilę się przestraszyłam, bo przyszło mi na myśl, że może mam do czynienia z obłąkanym...

Widział mój zdumiony i wystraszony wzrok, jął mocno, jak najmocniej przeproszać, ale prosił mnie, bym koniecznie zaszła do jego atelier... Zawiązała się zwolna między nami rozmowa — nazajutrz przemogła ciekawość, zaszłam tu... no! i pan rozumie, jestem kobietą, trudno się było oprzeć pokusie, być namalowaną przez artystę tej miary, co on... Ot, i cała nasza znajomość...

— A pana... — uśmiechnęła się tajemniczo — znam już od dawna z widzenia.

— Gdzie mnie pani widywała?

— Dostyć często w towarzystwie młodej i bardzo przystojnej kobiety... w kawiarni Szotta...

— Dziwna rzecz, że ja pani nigdy nie widziałem.

— Trudno było mnie zauważyć, siedziałam zwykle gdzieś w kącie. Pan wraz z swoją towarzyszką otoczony lajbgwardyą, niech się pan nie gniewa, ale tak nazywają ogólnie stoczenie pańskie...

— Kto je tak nazywa?

— Czyż to panu nie obojętne, kto mnie informował?

Spojrzeli na siebie i zaśmiali się wesoło.

— A co pani o mnie mówiono?

— To pana zaciekawia?

— Nie, zupełnie nie. Falszywe zapytanie

postawiłem, — co o mnie ludzie mówią, to mi zupełnie obojętne — zaciekawia mnie tylko, co pani o mnie mówiono.

Spojrzała na niego przeciągle.

— Panu istotnie na tem zależy, bym na jego pytanie odpowiedziała?

— Tak!

Przechyliła się, objęła rękami kolana i zaśmiała się sucho:

— Trzeba się pana strzedz...

— Oho, oho... przedstawiono mnie pani, jako coś w rodzaju Sienkiewiczowskiego Leona invincible — prawda? Doskonale, ha, ha, ha...

— Istotnie coś w tym rodzaju.

Roześmiali się wymuszonym śmiechem i nagle umilkli — między nią a nim jęły się dziergać nici, wiązały je świadomie w gestooką siatkę.

Wzajemnie ją sobie w duszę zarzucali.

— Teraz będziemy ryby łowić, pomyślał Bilecki i zaśmiał się cicho.

— Czego się pan śmieje?

— Nie weźmie mi pani za złe, jeśli szczerą prawdę powiem?

— Nie, przeciwnie — spojrzała na niego wyzywająco.

— Zapuściłem wędkę w duszę pani, bo chciałem panią poznać...

— Zabawne, bo w tej chwili to samo zrobiłam...

— I co?

— Zdaje się, że to całkiem niepotrzebne.

Nic nie odpowiedział, tylko ich oczy schwyliły się z dziwnym, zimnym pragnieniem.

C. d. n.

Bl. p. Leopold Meyet.

Warszawie ubyla jedna z typowych, charakterystycznych postaci.

Umarl Leopold Meyet. Z licznego dziś zastępu tych, którzy z zamiłowaniem pracują nad ratowaniem zabytków przeszłości i gromadzą w zbiorach prywatnych pamiątki literackie, historyczne i artystyczne, którzy wszystkim wolny czas poza pracą zawodową poświęcają studiom i poszukiwaniom historycznym ubylł pracownik wytrwały i zasłużony.

Meyet był adwokatem z zawodu, a badaczem naukowym z zamiłowania. Jeden z tych adwokatów warszawskich, których odnaleziony rękopis lub sztych rzadki w większy wprawia zapal, niż proces najciekawszy, a pozostałe autografy większą mają wagę, jak pozwy i akta sądowe, jeden z tych ludzi, którzy pracą i dobytkiem życia całego gromadzą wokół siebie muzea całe i starwiają przybytki *monumentis patriae naufragio creptis*.

Przez lat kilkanaście zapelniał pisma warszawskie zdobyczami ze swych poszukiwań. W rocznikach „Tygodnika ilustrowanego“, „Kuryera Warszawskiego“, „Biblioteki Warszawskiej“ roi się od Meyetowskich przyczynków. Często są to drobne ciekawostki i szczególiki: jakaś data sprostowana, nieznaną sztych, wyciągnięty ze strychu przez zapalonego szperacza, ale jest też wiele ważnych szczegółów i wiadomości, wzbogacających naszą historję literatury.

Skierował zaś kolekcjonerstwo literackie ku epoce romantyzmu i zwrócił się głównie do twórczości i pamiątek po Słowackim. Do biografii autora „Króla Ducha“ zgromadził całe mnóstwo ważnych i ciekawych przyczynków, głównie zaś zasłużył się w badaniach nad korespondencją poety.

Odszukał autografy „Listów do matki“, które wydał następnie we wzorowym wydaniu krytycznym (Lwów 1899, 2 tomy), tom trzeci, przygotowywany do ostatnich chwil do druku, objąć miał wszystkie inne listy Słowackiego, których także bardzo wiele odszukał i uratował od zagłady. Przygotowywał również do druku wydanie niesznanej dotychczas francuskiej powieści Słowackiego: „Król Lada wy“.

Wogóle historyczno-bibliograficzna strona badań nad Słowackim zawdzięcza mu wiele. Zapal ciepliw i mroźca skrzętność Meyeta uratowały niejedną pamiątkę i niejedną autograf Słowackiego i innych romantyków od zagłady.

Kolekcjonerstwa swego nie ograniczał bowiem Meyet do Słowackiego. Zbierał również pamiątki po Chopinie, Mickiewiczu, Orzeszkowej i i. Osobno wydał prace beletrystyczne: „Do nieznanym“, „Liście“, oraz studia historyczno-literackie: „O portretach Mickiewicza“, „Rodzina Słowackiego“, „Kiedy się urodził Słowacki“, „Losy pewnego projektu Steinkellera“, „Słowacki i Wiszniewski“ i w. i.

Dom Meyeta w Warszawie był jednym wielkim muzeum, zawierającym obrazy, brzozy, medale, sztychy, zbiór portretów i fotografii, autografów i sprzętów pamiątkowych, oraz bibliotekę obfitującą w „białe kruki“.

W ostatnich latach, gdy ruch kulturalny warszawski poczał się organizować, gdy powstały towarzystwa i związki naukowe i literackie, Meyet liczył się do czynnych i pracowitych organizatorów. Dla wszelkiej pracy społecznej miał dłoń chętną i ofiarną.

Urodzony w roku 1850 w Warszawie, uczęszczał Meyet jeszcze do Szkoły Głównej, poczem kończył studia na uniwersytecie warszawskim. Zrazu poświęcił się naukom prawnym i społecznym. Kiedy rozpoczynał działalność lite-

racką, w Warszawie wrzał w całej pełni ruch pozytywistyczny. Meyet znalazł się wśród młodego odłamu pozytywistów i wraz z nimi rozpoczął wydawnictwo znanego tygodnika „Niwa“. Należał też do założycieli „Świtu“ i stałych współpracowników „Gazety Handlowej“, które reprezentowały w Warszawie obóz postępowy.

Z Leopoldem Meyetem zeszedł do grobu jeden z przedstawicieli najpiękniejszego typu żyda-Po'aka, dobrze zasłużonego dla kultury polskiej i serdecznie wszystko co polskie miłującego. Cześć jego pamięci!

ST. W.

Polska muzyka w Wiedniu.

Wiedeń, 29 stycznia.

Artyści polscy odgrywają na wiedeńskiej sali koncertowej bardzo wybitną rolę. Cały szereg polskich wirtuozów ma w Wiedniu doskonałą markę artystyczną, a koncerty ich — dawano rok rocznie — bywają licznie odwiedzane. Największy z pomiędzy polskich współczesnych muzyków, I. J. Paderewski, nie lubi ani Wiednia, ani wiedeńskiej publiczności i zaledwie parę razy tylko dał się tu słyszeć. Jednakże mimo to, iż Wiedeńczycy wiedzą o antypaty naszego artysty do naddunajskiej stolicy, ostatni występ jego w Wiedniu przed dwoma laty, gdy zagrał na cel dobroczynny, zmienił się w gorącą owację dla potężnego artysty Paderewskiego, stał się sensacją i najpiękniejszym z wieczorów całego sezonu koncertowego.

Często występuje tu Maurycy Rosenthal, mający dziś już imię głośnie w całej Europie i markę jednego z pierwszych światowych wirtuozów. Kilka razy w sezonie koncertowym spotykamy na afiszach nazwisko Leopolda Go-

Zawiadamiamy Szan. P. T. Publiczność, że przy naszej winiarni i restauracji otworzyliśmy zarazem

Pokój do śniadań

niejsze wina krajowe i zagraniczne. — Oświadczamy, że staraniem naszym będzie tak skrzętna usługa, jak i umiarkowanemi cenami pozyskać względy P. T. Publiczności.

zaopatrzone każdego czasu w świeże przekąski i przystawki. Podawać będziemy piwo pilzneńskie (marka BB). Piwo podwójnie słodowe z browaru „Austria“ w Wiedniu. Piwo ołomunieckie z browaru mieszczańskiego, jak również najprzed-

Zarząd oddziału restauracyjnego firmy

Maks Wiksel i Syn

Krakowska 14. — Ormiańska 5.

TERESA CLEMENCEAU.

Moda w Paryżu.

Paryż, w styczniu.

Stare przysłowie mówi: „Nie przyszła góra do Mahometa, poszedł Mahomet do góry“. To samo można powiedzieć o słońcu. Wobec zbliżającej się ucieczki Paryżanek ku „jasnemu brzgowi“, na riviery francuskie i włoskie widzimy już przygotowania, dotyczące kapeluszy słomkowych i jasnych kostyumów „tailleur“, oraz parasolek. Wydaje się to bardzo — śmiałem, gdyż dotychczas brodzimy w bardzo gęstem błocie i parasol może nam oddać nieskończenie większe przysługi od parasolki. Południe jednak cieszy się niebem łaskawszem, o czem udając się tam, musimy pamiętać.

Kapelusze, przypominają zupełnie modę zimową. Są miernej wielkości, o egrekach, składających się bardziej ku lewej stronie, a „tuffetas“ odgrywa w nich niepoślednią rolę, bądź jako przybranie i pokrycie wierzchu, bądź jako podszewka przy wierzchu słomkowym, bądź wreszcie jako duży węzeł, zawieszany „a la diable“ lub jako kokarda bardzo skomplikowana. Przybrania te zawsze są z jedwabiu changeant, łączącego najjaskrawsze odcienie i zespół miły nawet dla oczu bardzo wybrednych.

Najulubieńszem nakryciem głowy jest zawsze małułki toczek, do którego nosi się gęstą białą woalkę o dziwnym wzorze, w niczem nie przypominającym koronki. Przez taką zastonę nawet mniej uposażone z pomiędzy nas, wyglądają uroczko. Osądźcie same po innych.

Bardzo wdzięcznie przedstawia się nowy sposób przybierania kapeluszy, polegający na tem, że na przodzie kapelusza umieszcza się strusie pióro. Proste, z końcem tylko zagiętym, pióro takie przypomina żywo znak zapytania. Trzeba przyznać, że wobec podniesionej dokoła twarzy krysy, kapelusze te są odpowiednie tylko dla młodych. Panie więcej niż piętnastoletnie nie powinny ich używać.

Kostyumy *tailleur*, przeznaczone do noszenia w słońcu, są z materiału jasnego, inne jednak, niż zeszłego roku. Spódnica biała i także żakiet, obramowane są dołem trzema szerokimi pasami futra. Najlepiej nadają się do tego krety, trzeba jednak, by pasy ku dołowi były coraz węższe, lub coraz szersze, to już zależy od upodobania. Gdy już futra nie będzie można nosić, zastąpi się je w tej kombinacji sukniem, jedwabiem, kaszmiem, lub czemkolwiek innym; zdaje się w tem w zupełności na wasz dobry smak i spodziewam się, że mam rację.

Mimoходом wymienię jeszcze jedną nowość, którą będzie się nosiło wraz z kostyumem *tailleur*: to kamizelka — ptasia! Tak, moje panie. Przeczytałyście dobrze i ja się nie pomyliłam. Na mocną tkaninę nakleją się wszystkie pióra ptasie tego samego gatunku. Jest to mile dla oka, ciepłe dla piersi i kosztowne dla sakiewki. Chyba dosyć powodów, by strój ten uczynić pożądanym dla wszystkich pań. Ale nie wszystkie będą sobie mogły nań pozwolić i to z wielu przyczyn.

Zanim przystąpię do dalszych kwestyi, chciałabym jeszcze zwrócić waszą uwagę na to, jak zwykłym strojem do jednostajnie białej spódnicy jest rodzaj wolnego żakietu z grubego materiału w kolorze soczysto-zielonym. Bluzka skromna z cienkiego batystu sprawia, że całość jest do twarzy i ładna. Można też zastosować kolor wiśniowy, pawi lub pomarańczowy do tego rodzaju żakietów. Bluzka koszuikowa zupełnie wyparła koronkową, a szerokich żabotów nikt już teraz nie nosi.

Podczas gdy jedni Igną ku słońcu, drudzy spieszą w góry. Są to zapaleni sportowcy, którym potrzeba lodu dla ślizgawki i śniegu dla nart! Wszystkiego tego dostarcza Szwajcaryja i to bardzo hojnie. Paniom, zajmującym się sportem, służy za całą ozdobę tylko trykot i czapka wełniana. Nas to zupełnie nie interesuje, w kronice mojej zatem strój ten nie zajmie miejsca.

A teraz opiszę wam kilka pięknych tualet, widzianych podczas wystawnego wesela. Oddając cesarzowi, co jest cesarskiego, zacytam od panny młodej. Biała suknia z *mousseline de soie*, bez trenu, obszyta dołem rąbkami gronostajów

bez ogonków i przepasana paskiem z muszlinu, za który była zatknięta duża gardenia i kilka kwiatów pomarańczowych. Stanik wolny, również przybrany gronostajami, a całość była okryta rodzajem żakietu z tego samego futra. Na głowie welon tiulowy, obsyty dokoła koronką plisowaną, ułożony w kształcie czepeczka, spadał po bokach na ramiona, dochodząc z tyłu nieco niżej pasa. Wazka biała przepaska przyciskała welon szczególnie do głowy i kończyła się nad uszami wiązanekami z kwiatów pomarańczowych. Jeżeli która z was ma zamiar wstąpić w związki małżeńskie, może śmiało skopiować ten model; będzie zachwycona rezultatami. Wśród tłumu gości weselnych zauważyłam suknię z muszlinu o szerokim szlaku aksamitu złotawego, zapiętą na długie rzędy guzików ze strassu bardzo błyszczącego. Stanik przybrany aplikacjami z tego samego aksamitu.

Małułka, pięcioletnia družka miała sukienkę z tafty mieniącej się barwami różową i srebrną w liczne okrągłe falbanki i białe, lniany kołnier w kształcie chusteczki, skrzyżowanej pod ramionami. Prowadził ją po przez zbity tłum brat jej, o cztery lata starszy od niej, odziany w „Eton suit“, o długich spodniach jasno popielatych i krótkim, czarnym, do pasa sięgającym saku. Do tego biała, pikowa kamizelka, czerwony krawat i sztywny, wykładany kołnierzyk. Dużo było sukien czarnych, aksamitnych, przybranych kolorem szafirowym i srebrną frendzlą. Polecam wam też kombinację jedwabiu wiśniowego z futrem krecim. Kilka trenów, które widziałam, przepowiada powrót ich na wielkie ceremonie dnia.

Pomiędzy pięknymi i wytwornymi tualetami były też takie, które odznaczały się raczej oryginalnością, niż wdziękiem, n. p. liliowa suknia z *crepe de chine* z wyłogami lnianymi w tym samym tonie. Można się było i nauczyć czegoś i ubawić się do woli. A teraz proszę was, abyście życzyły parze nowożeńców wiele szczęścia, co uczynicie tem chętniej, że należą oni do moich przyjaciół.

łowski, który w rządowym konserwatorium muzycznym pełni funkcję profesora najwyższej klasy fortepianowej, a jako wirtuoz jest w modzie i równy ma sukces, jak Alfred Grünfeld, który do niedawna był ulubieńcem Wiednia „unico loco”. Na koncertach Wandy Landowskiej-Szumowskiej sala zawsze wypełniona. „Genre”, jaki reprezentuje w sztuce fortepianowej sympatyczna i utalentowana nasza rodaczka, ma w Wiedniu duże powodzenie.

Więc pani Landowska zachwyca słuchaczy wiedeńskich dawną muzyką na starych instrumentach w każdym niemal sezonie, ma doskonale recenzje i świetną publiczność.

Pianistą, pracującym na eksport, jest J. Lalewicz, profesor szkoły krak. Tow. muzycznego. Każdej zimy Lalewicz koncertuje w Berlinie, Monachium, Lipsku, Budapeszcie i po miastach rosyjskich, a wszędzie ma powodzenie. W Wiedniu jest bardzo lubiany — publiczności tu tejszej przypadła do smaku jego inteligentna, kulturalna sztuka interpretowania klasyków. Ignacy Friedmann na sali koncertowej doskonali swój pierwszorzędną talent muzyczny, w ostatnich latach zmęśniał i dojrzał; w Wiedniu ma firmę artystyczną wyrobioną. Bardzo podobała się tu gra Artura Rubinsteina, młodzieńcza i zapalna, może trochę za nerwowa i nieokiełznana jeszcze. Mają swych zwolenników koncerta Juliusza Wolfsona, Seweryna Eisenberga i pani Melville-Leszniowskiej, której ojczyzną przybraną jest Polska; ci trzej artyści posiadają w Wiedniu dużo sympatyj, a podobają się, jako pierwszorzędni odtwórcy muzyki Chopina.

Dużoby jeszcze można wymienić nazwiska polskich pianistów i pianistek, znanych i na wiedeńskiej estradzie koncertowej. Ot, przed tygodniem, czy dwoma koncertowała z doskonałym sukcesem panna Janina Łada, również pierwszorzędną szopenistka, która artystyczne „ostrogi” zdobyła w Niemczech, gdzie i krytyka jest ostra i publiczność hyperkrytyczna. W sezonie ubiegłym (1910—11) spotkałem na afiszach koncertowych nazwiska pp. Locwenhoffównej, Czopp-Umlaufowej i Illasiewiczównej, niedawno wystąpiła z koncertem dwunastoletnia Lwówianka Iłona Kurzówna; — wszystkie te artystki miały na koncertach swych i oklaski i publiczność.

Mówiąc o polskich artystach w Wiedniu, dodać należy, że w stolicy Austrii przebywa stale sędziwy Teodor Leszetycki, dawniej znakomity wirtuoz, od kilku dziesiątków lat poświęcający się pracy pedagogicznej. Jako pedagog, Teodor Leszetycki ma znakomitą markę. Mówią — a trudno sądzić, aby Niemcy przesadzali, gdy muszą oceniać Polaka — iż Leszetycki jest pierwszym i najgenialniejszym pedagogiem światowym. W każdym razie wychował on niemal wszystkich wielkich artystów dzisiejszych, choćby wystarczyło wspomnieć Paderewskiego, — cieszy się ogromnym wzięciem i ogromnym szacunkiem u całego świata muzycznego. Na lekcje do Leszetyckiego zjeżdżają się uczniowie ze wszystkich krajów, a znów dziś nie tak łatwo zostać i uczniem wielkiego nauczyciela.

Pianistów polskich słyszy się więc w Wiedniu sporo. Ale i skrzypków-Polaków nie zabraknie na estradzie koncertowej. Stałe tu mieszka Bronisław Hubermann, który ma opinię najpierwszego ze skrzypków wiedeńskich. Wiedeń Hubermanna zna jeszcze od tych czasów, gdy przyjeżdżał tu na koncerta, jako „cudowne dziecko”. I krytyka i publiczność patrzyła na rozwój talentu dziś wielkiego artysty. Hubermann występuje w Wiedniu z koncertem trzy do cztery razy w roku, a bilety stale na nie są rozsprzedane. Mnogo ma wielbicieli poważna, zrównoważona gra polskiego artysty, który jest niezrównanym interpretatorem skrzypcowej literatury klasycznej.

Z innych, którzy koncertowali w Wiedniu, wspomnieć należy o Pawle i Wacławie Kochańskich i Julianie Pulikowskim, wszyscy trzej zapisali się dobrze w pamięci publiczności, uczęszczającej na koncerty; ostatni z nich niewiadomo z jakiej przyczyny figurował w Wiedniu, jako skrzypek „rosyjski”.

Śpiewacy i śpiewaczki polskie także dość często pojawiają się na koncertowej estradzie w Wiedniu. Kilka razy w ostatnich latach wystąpiła tu Marcela Sembrich-Kochańska, zaw-

sze jeszcze zachwycająca wspaniałością swej sztuki śpiewackiej i zawsze jeszcze uwielbiana. Ani na głosie znakomitej artystki, ani na jej śpiewie czas zbyt licznych spustoszeń nie wyrządził, koloratura jej zachwyca dziś równie, jak i przed dziesięć czy piętnaście laty, wdzięk z jakim odtwarza arye operowe i pieśni zawsze równie silny. To też Kochańska i dziś ma na swym występie pełną salę, mimo cen wysokich, jakie z publiczności wysrubowuje sprytny impressario.

W „Operze ludowej” przez kilka miesięcy śpiewała pani Matylda Lewicka, sopranistka obdarzona prześliznym materyałem głosowym, mająca za sobą kilka sezonów spędzonych na scenach operowych włoskich i polskich. P. Lewicka pokazała się publiczności wiedeńskiej w kilku ze swych świetnych kreacji, sukces ogromny zdobyła, jako Nedda w „Pajacach” i Micaela w „Carmenie”. Szkoda, że jakieś nieporozumienia między naszą artystką a dyrekcją „Opery ludowej” spowodowały przedwczesne rozwiązanie kontraktu. W tymże teatrze operowym od kilku lat pierwsze partie basowe spoczywają w rękach p. Aleksandra Nosalewicza, Lwówianina, który przed laty często dawał się słyszeć we Lwowie na koncertach „Lutni” śpiewackiej. P. Nosalewicz ma przepyszny, dobrze wyszkolony głos i jest doskonałym artystą. Również w „Volksoperze” śpiewa tenor Recht znany z występów na scenie lwowskiej. Wszystkich tych artystów spotkaliśmy i na sali koncertowej. Pp. Lewicka i Nosalewicz, gdy chodziło o koncert polski, nigdy nie zawiedli.

Bardzo trudnym jest dla śpiewaka nie Niemca dostęp do wiedeńskiej „Opery nadwornej”, gdzie prócz stale angażowanych sił niemieckich do występów dopuszczane są jedynie światowej sławy artyści, jak: Caruso, Battistini, Baklanow i t. A przecież przed kilku laty śpiewał tam Konrad Zawilowski, w jesieni zaś zeszłego roku wystąpiła dwukrotnie panna Lipkowska, Warszawianka, posiadająca nadzwyczajnie świeży i piękny głos i doskonałą umiejętność śpiewania. P. Lipkowska po występie w „Rigoletto” miała wyborne recenzje, a na publiczności wywarła, jak najlepsze wrażenie.

Czasami program któregoś z wieczorów pieśni przyniesie polskie nazwisko i polską firmę śpiewacką, częściej nasze przyszłe gwiazdy popisują się na wieczorach polskich stowarzyszeń, czy urządzanych na polskie cele dobroczynne. Stowarzyszenie „Strzecha” co drugą sobotę urządza wieczór towarzyski z programem koncertowym. Tam słyszynny przeważnie bardzo młode śpiewaczki i kształcących się śpiewaków. Z koncertami wystąpiły w sezonie ubiegłym pp. Eugenia Jastrzębska, doskonała interpretatorka pieśni i Zofia Leliwa Piłarska, którą i Warszawiaci i Lwówianie znają z występów estradowych. W prywatnych kołach śpiewała w roku zeszłym panna Argasińska, w tym sezonie pp. Tarnawsca, artyści opery lwowskiej.

W ostatnich dwu latach Wiedeń zaczął się zapoznawać i z kompozytorami polskimi. Bo do tego czasu mało kto wiedział, iż w Polsce jest i rozwija się twórczość muzyczna, iż ojczyzna nasza ma kompozytorów o wielkich, niecodziennych talentach. Może któryś z Wiedeńczyków słyszał kiedyś i gdzieś „Halkę” Moniuszki, z którą przed 20 laty tak niemiłosiernie się załatwiono na wiedeńskiej wystawie teatralno-muzycznej, może znajdzie się kilkaset osób, które wiedzą, że Chopin był Polakiem, a nie Francuzem i kikunastu, którzy znają parę pięknych piosenek Galla. Ale nazwiska młodych polskich twórców muzycznych dopiero teraz pokazują się na programach koncertowych i dopiero teraz twórczością ich poczynają zajmować się krytyka fachowa i muzyczna publiczność.

P. Lalewicz na koncercie swym w roku zeszłym zagrał którąś z kompozycji Szymanowskiego, w tym roku w program swego koncertu włączył „Tryptyk” Brzezińskiego i „Waryacje” Szymanowskiego, p. Wolfson wprowadził na estradę koncertową wiedeńską „Trio fortepianowe” Fitelberga i jedną z etiud Szymanowskiego. Z pięknym koncertem skrzypcowym Mieczysława Karłowicza zapoznała się publiczność wiedeńska dzięki skrzypkowi Jarosławowi Kocianowi; koncert przedwześnie zmarłego muzyka polskiego podobał się tu ogromnie.

W listopadzie czy w grudniu z. r. wystąpił w Wiedniu po raz pierwszy kapelmistrz-Polak p. Grzegorz Fitelberg, dyrygent warszawskiej Filharmonii, należy on do najdoskonalszych polskich kapelmistrzów, jako kompozytor zaś jest jednym z najwybitniejszych przedstawicieli „Młodej Polski” muzycznej. Tak, pierwszy koncert „Konzertvereinu” wiedeńskiego, odbyty pod dyrekcją p. Fitelberga, jak i drugi w dniu 18 b. m. miały ogromne powodzenie. Na pierwszym wieczorze Fitelberg wystąpił także w charakterze kompozytora ze znanym w kraju poematem symfonicznym „Sokol”, a prócz tego dyrygował wykonaniem symfonii mistrza Paderewskiego. Symfonia twórcy „Manru” zachwycała publiczność i krytykę, co do poematu Fitelberga zdania były sprzeczne. Na drugim koncercie orkiestra „Konzertvereinu” wykonała graną z powodzeniem w Warszawie drugą (a dur) symfonię Karola Szymanowskiego, a pianista Rubinstein odegrał drugą sonatę i etiudy tegoż kompozytora. Szymanowski ma ogromny talent kompozycyjny, ale jest także i dzieckiem szczęścia, utwory jego w najobfitszej liczbie przedostały się za granice zaborów Polski, krytyka nie-polska najlaskawiej z nim się obchodzi. Po drugim koncercie Fitelberga pojawiło się sporo recenzji po gazetach wiedeńskich, młodemu dyrygentowi oddają one pochwały wielkie, podnosząc jego niepospolitą kulturę muzyczną, tudzież temperament młodzieńczy. O symfonii Szymanowskiego zdania są rozbieżne, jedni ją entuzjastycznie chwala, inni ganią, wszyscy jednak podnoszą wielki talent muzyczny naszego „najmłodszego” kompozytora.

Oby koncerty Fitelberga były dobrą prognozą dla dalszego pochodzenia polskiej muzyki, oby pochod ten i w dalszych etapach był zwyciężką. A ja, jako „Wiedeńczyk”, od siebie dodaję życzenie, abym w blizkim czasie usłyszał przepiękne orkiestralne poemata Ludomira Różyckiego, którego „Anelli” takie wielkie wrażenie wywarł w Monachium bajecznie odtworzony przez „Tonkuenstlerów”, abym w przyszłym sezonie już mógł wam donieść, jak wielki sukces odniosły „Symfonia” Młynarskiego i „Rapsodya litewska” Karłowicza, o których to z takimi pochwałami pisały dzienniki glosowskie i edynburskie, oraz „Powracające fale” tego ostatniego artysty, które natchnieniem swym i siłą wzbudziły zachwyt nawet u surowej krytyki monachijskiej.

K. BARANOWSKI.

KRONIKA.

Kalendarzyk:

Dziś we wtorek (30. stycznia): rzym.-kat. Martyny P. gr. kat. Antonya W.
Wschód słońca o godzinie 7:01 rano, zachód o godzinie 7:14 popołudniu.

Repertuar teatru miejskiego:

We wtorek „Cyganerya” opera w 4 aktach.
W środę „Jej adjutant” operetka w 3 aktach.
W czwartek „Jej adjutant” operetka w 3 aktach.
W piątek o godz. 3 popoł. „Beben” komedia w 4 aktach.
W piątek o pół do 8 „Tosca” opera w 3 aktach.
W sobotę o godz. 3 popoł. „Kasper Karliński” i „Konfederaci Barscy”.
W sobotę o godz. wpół do 8 „Jej adjutant” operetka w 3 aktach.
W niedzielę o godz. wpół do 8 „Sędzia z Zalamei” sztuka w 4 aktach.
W niedzielę o godz. wpół do 8 „Cnotliwa Zuzanna” operetka w 3 aktach.
W poniedziałek „Brand” poemat dramatyczny w 5 aktach H. Ibsena. Abonament nr. 20.
We wtorek wyjątkowo o godz. 3 popoł. na dochód Tow. wzaj. pomocy uczestników powstania z r. 1863 — „Barbara Radziwiłłówna” dramat historyczny w 5 aktach.
We wtorek o godz. 7 „Jej adjutant” operetka w 3 aktach.
W środę „Brand” poemat hist w 5 aktach.

Zakopane (Lwów Akademicka 24) **codziennie koncert muzyki salonowej.** Wstęp wolny. 159

Niedziela w Karnawale.

Niedziela w karnawale odznacza się tem, że jej wogóle niema. Dla laików brzmi to paradoksalnie, ale dla „fachowców” karnawałowych jest to nieulegającym wątpliwości pewnikiem.

Niedziela w karnawale składa się z dwu części: ze świtu i z wieczora, ale dzień niedzielny dla ludzi, oddających się uciechom karnawałowemu, nie istnieje. Władza nad nim niepodzielnie Morfeusz.

Wszelkie stworzenie, które tańczyło w sobotę, śpi przez całą niedzielę. Podobno żadna z danserek nie wie w karnawale, jak wygląda niedzielny poranek i sądzi, że go wogóle nie ma, a dzień zaczyna się wieczorem.

Przed słońcem niedzielnym uciekają zielono-błede twarzyczki i pomięte balowe sukienki i kryją się w buduarach i panińskich pokojach do wieczora.

Na przekór dwunastówce i ślizgawce, sarneczkom i wystawom obrazów, wrotkom i kline-matografom!

Dopiero, kiedy mrok zapadnie, Morfeusz wypuszcza czcicieli karnawału z pod swej opieki, aby oddać ich znowu Terpsychorze.

Niedziela, to jest jedyny dzień, w którym można odśpawać wszystkie zaległości i dzięki któremu można normalnie rozpocząć nowy tydzień karnawałowy.

A więc jest potrzebna niedziela w karnawale, choć jej właściwie nie ma. *Lb.*

Odznaczenia. Niedzielną „Wiener Zig.“ ogłasza następujące odznaczenia: Przydzielony do biura ministra Długosza wicesekretarz ministerjalny min. handlu Edward Neumann otrzymał krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa, Radca min. w ministerstwie sprawiedliwości dr. Jan Babnik otrzymał krzyż kawalerski orderu Leopolda.

W sprawie odpoczynku niedzielnego. Wczoraj przed południem zjawiała się u namiestnika dra Bobrzyńskiego deputacja żydów, organizacji kupieckich Lwowa, Krakowa i Przemysła w sprawie uregulowania odpoczynku niedzielnego w handlu. Deputację prowadzili posłowie Loewenstein, Gross i poseł sejmowy Ignacy Landau. Poza tem brali w deputacji udział prezosi zborów izr. miast Lwowa i Krakowa: dr. Schaff i dr. Tilles. W doręczonym p. namiestnikowi memoriale omawiane jest ciężkie położenie żydowskich kupców, spowodowane w znacznej mierze przymusowym odpoczynkiem w dniu niedzielne i znajduje się prośba, by tych kupców żydowskich, którzy w dzień sobotnie mają sklepy zamknięte, zwolnić w niedzielę od przymusowego odpoczynku. Namiestnik przyjął deputację bardzo uprzejmie i przyrzekł zrobić wszystko, by słusznym żądaniom kupców stało się zadanie.

„Brand“ na scenie lwowskiej. Wybitnej literackiej i artystycznej wartości premierę przygotowuje kierownictwo naszej sceny. W najbliższy poniedziałek wchodzi na repertuar słynny poemat dramatyczny Henryka Ibsena „Brand“. Napisał go jednocześnie prawie z „Peer Gyntem“ utwór ten stanowi do pewnego stopnia jakby idealne dopełnienie tamtego. Na naszej scenie ukaże się wspaniały ten utwór w mistrzowskim przekładzie Jana Kasprowicza, a w niezwykle bogatej i efektownej szacie scenicznej. Tytułową rolę odtworzy p. Adwentowicz, a jak głosi fama zakulisowa, będzie to jedna z najświetniejszych kreacji tego artysty. Inne ważniejsze role wykonają pp.: Gostyńska, Siemaszkowa, Barwińska, Łuszczkiewicz, Kwiatkiewiczowa, Feldman, Chmieliński, Hierowski, Szobert, Wysocki, Berski i Ratschka.

Ważny postulat nauczycielski. Urzędnicy państwowi, krajowi i gminni pobierają tak zwany dodatek aktywalny, wliczalny w połowie do emerytury. Jedynie nauczycielstwo ludowe pozbawione jest tego dobrodziejstwa i każdy nauczyciel w razie przejścia w stan spoczynku traci cały dodatek na mieszkanie, w kwocie około kilkuset koron rocznie, co dla emeryta przedstawia bardzo znaczny ubytek w dochodach miesięcznych. Nauczyciel, sterany wieloletnią pracą, dotknięty zwykle chorobą, potrzebuje wygod i środków na leczenie, a tymczasem dochody jego nagle zmniejszają się, a zarobić więcej już nie może. Tę bardzo ważną sprawę dla nauczycielstwa poruszył w Radzie miejskiej dyr. Soleski i w formie nagłego wniosku uzyskał jednomyślną uchwałę Rady, by Sejm wydał dodatkową nowelę, uwzględniającą zamianę dodatku na mieszkanie na dodatek aktywalny, wliczalny w połowie do emery-

tury. Powyższy postulat przedstawił dyr. Soleski referentowi komisji szkolnej posłowi Germanowi, który przyznał słuszność wnioskodawcy i przyrzekł uwzględnić ten ważny postulat w swoim teraźniejszym referacie. Również p. wiceprezydent Dembowski, po przedstawieniu sprawy przez dyr. Soleskiego, uznał słuszność żądań nauczycielstwa i przyrzekł także i tę sprawę przychylnie w Sejmie traktować.

Mamy więc pełną nadzieję, iż obecnie wszyscy posłowie, przychylni nauczycielstwu, wezmą ten ważny postulat pod rozwagę i przychylnie go dla nauczycielstwa załatwią.

Kostiumówka na lodzie. Zabawa kostiumowa Lwowa. Tow. Łyżwiarskiego, która odbędzie się dnia 2. lutego b. r. na torze Towarzystwa przy ul. Pełczyńskiej, zapowiada się pod względem programu nader imponująco, a ustalona już w tym kierunku opinia L. T. Ł. daje zupełną rekojmię, że zabawa ta będzie bezsprzecznie stanowić „clou“ bieżącego sezonu zimowego. — W programie, między innymi, nadzwyczaj efektywne „pochód masek“ w oświetleniu bengalskim, oraz tańce, a z punktów komicznych: karykatury łyżwiarzy, polka z „za drąga“, awantura na Łyczakowie i w. i. Specjalnie ku temu celowi utworzona komisja czyni już przygotowania i dokłada wszelkich starań, aby zabawa ta wypadła jak najświetniej.

Nowe przepisy meldunkowe dla miasta Lwowa. Prezydium namiestnictwa uregulowało przepisy meldunkowe dla miasta Lwowa. Przepisy, na których opierał się dotychczas obowiązek meldowania, pozostały w zasadzie niezmienione, wprowadzono natomiast obowiązki w y m e l d o w y w a n i a wszystkich stałych mieszkańców Lwowa w razie wyprowadzenia się ich z dawnego mieszkania, lub w razie opuszczenia Lwowa. Do tego celu służyć specjalne kartki, a obowiązek wymeldowania ciąży na tych, którzy są obowiązani do zameldowania.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dn. 1. lutego 1912, a ogłoszone jest w Dzienniku ustaw krajowych Nr. 5 ze stycznia 1912.

Równocześnie z wejściem w życie powyższego rozporządzenia, t. j. z dniem 1. lutego 1912, wprowadza dyrekcja policji po uporządkowaniu biura meldunkowego z upoważnienia prezydium namiestnictwa innowację, praktykowaną od dawna w innych większych miastach, mianowicie wydawanie adresów za opłatą. Opłata ta wynosić będzie 4 halerze, podczas gdy we Wiedniu i Czerniowcach wynosi 10 hal.

Osoby prywatne, zgłaszające się w biurze meldunkowym z zapytaniem o adres, otrzymają w tem biurze za opłatą 4 hal. blankiet, celem uwidocznienia na niem nazwiska poszukiwanej osoby. Wypełniony blankiet odbierze urzędnik biura meldunkowego i po wpisaniu adresu, zwróci go pytającej osobie. Blankiety te po prawej stronie u dołu mają kupon, który pytający się o adres winien oderwać i zachować przy sobie, ponieważ funkcjonaryusz biura meldunkowego, podając adres, wywoływać będzie zgłaszających się wedle numeru kuponu.

Osoby notorycznie ubogie otrzymają bezpłatnie blankiety u kierownika Departamentu I. Dyrekcji policji.

Zarazem zarządza Dyrekcja policji dla wygody publiczności, aby kartki do meldowania i do wymeldowania były do nabycia w trafikach po cenie 1 hal. za egzemplarz. Trafikanci mogą nabywać owe kartki w Drukarni pospiesznej przy ul. Chorążczyzny l. 23. Telefon Nr. 172/IV.

Organa policji otrzymały polecenie czuwania nad ścisłym przestrzeganiem przepisów meldunkowych.

W pałacu Potockich odbyło się onegdaj popołudniu zebranie, jakiego Lwów dawno nie oglądał. Protektorka Balu Towarzystwa „Walki z gruźlicą“ Romanowa hr. Potocka, przyjmowała u siebie panie, pracujące na rzecz tego wielkiego humanitarnego przedsięwzięcia. Piękny różowy salon parterowy lewego skrzydła wkrótce nie mógł pomieścić tłumnie napływających uczestniczek, wśród których nie brakło chyba nikogo z osób znanych z gorliwości tam, gdzie chodzi o cel dobroczynny. Konkurencja pięknych twarzy i strojów na tle świetnych apartamentów czyniła obraz wprost niezwykłym. Obrady dla których otwarto podwoje przysposobionej specjalnie sali jadalnej, zagała protektorka, poczem zajęto się

organizacją dalszej agitacji i bufetu balowego. Komitet panów reprezentował jego przewodniczącą dr. St. Lewicki, w imieniu wydziału Tow. walki z gruźlicą przybył dr. W. Ziembicki, który też imieniem Towarzystwa podziękował protektorce w gorących słowach za pełne trudu zabiegi. Sądząc z olbrzymiego zainteresowania, jakie ten bal budzi w całym mieście i okolicy, należy się dnia 1. lutego spodziewać wielkiego sukcesu.

Zamarznięcie Wisły. Według doniesienia sekcji regulacji Wisły, rzeka stanęła na całej przestrzeni w Galicyi. Łódź dochodzi od 20—30 cm. grubości.

Z krakowskiego Tow. Strzeleckiego. Tow. strzeleckie w Krakowie wybrało onegdaj prezesem posła Federowicza w miejsce dyrektora Staniszewskiego, który zrezygnował.

„Monna Liza“ poemat symfoniczny Ludomira Różyckiego, wykonany na komersie kompozytorskim we warszawskiej filharmonii, wyszedł w party orkiestralnej nakładem Alberta Stahla w Berlinie. Tło kompozycji stanowi powieść Dymitra Merzłowskiego „Leonardo de Vinci“.

Podziękowanie. Wpan Piotr Wendl, właściciel kawiarni „Roma“ we Lwowie, złożył na ręce moje kwotę 50 kor., na rzecz ubogich gmin miasta Lwowa. Za ten dar składam ofiarodawcy uprzejme podziękowanie. Józef Neuman.

W najelegantszej we Lwowie kawiarni SANS-SOUCI ul. Szajnochy (róg Sykstuskiej) parter, odbywają się na razie koncerty w dalszym ciągu. Wstęp wolny. 2152

Paniom do wiadomości!

Poleca się Pracownię sukien i konfekcji damskiej pod firmą

„AURELIA“

przy ulicy Asnyka liczbą 4, I. piętro.

Właścicielka p. Stanisława Spiegel, posiadająca praktykę zagraniczną, starać się będzie o jak najszywniejsze i staranne wykonanie. 2135

Ceny umiarkowane. Krój francuski i angielski.

KRONIKA KRAJOWA.

Stanisławów.

Popis filii lwowskiego Instytutu Muzycznego. W niedzielę 28 b. m. odbył się półroczny popis filii lwowsk. Inst. Muz. w szczerze napelnionej publicznością sali Sokoła. Tym razem słyszeliśmy tylko kurs niższy i średni. Obydwa kursy prowadzone przez pp. Horoszkiewiczową i Ederówną pod osobistym kierownictwem p. Kment dały nieklamany dowód, jak owocną jest praca tej szkoły. Prócz bowiem nadzwyczaj sumiennego przygotowania, cechowała niektóre uczennice wielka stosunkowo biegłość i zrozumienie muzyczne. Na szczególniejszą wzmiankę zasługują: Weintraubówna, Smerekowska, Stefańczukówna, Bordówna i Grossmanówna.

Z wielkiem zainteresowaniem czekamy na popis najwyższego kursu tej szkoły, który prawdopodobnie odbędzie się w pierwszej połowie lutego.

Sanok.

Pożary. W zeszłym tygodniu spłonęła w Uluczu, wsi powiatu sanockiego, doszczętnie cerkiew drewniana. Pożar spostrzeżono w parę godzin po nabożeństwie, lecz już nie było można myśleć o ugaszeniu go. Powodem pożaru prawdopodobnie było niezgaszone światło świecy, od której zajął się ołtarz i drewniane wiązanie dachu.

We czwartek 25 b. m. powstał groźny pożar w Sanoku. Wybuchł on w tutejszej łaźni około godz. 8 wieczorem, kiedy dosyć dużo osób używało kąpieli. Na alarm pożarny powstał niełada popłoch pomiędzy kąpiącymi się, którzy czempredzej, w najprymitywniejszym odzieniu... opuszczali łaźienki i wybiegali na ulicę. Sytuacja była bardzo groźna, gdyż łaźnia leży wśród kompleksu gęsto zabudowanych, drewnianych domostw, a nadto posiada dość znaczny zapas ropy, przeznaczonej do ogrzewania. To też pierwszym usiłowaniem przybyłej niebawem straży pożarnej było izolowanie tych rezerwoarów, co się też udało i po półtoragodzinnej wyczerpanej akcji pożar ugaszono.

Zarząd łaźni ponosi jednak dość znaczne szkody. Pożar powstał podobno wskutek wadliwie umieszczonych rur kominowych, od których zajęły się belki.

Kooperatywa. Od kilku już miesięcy wszczęła się u nas żywa akcja na polu kooperatywy społecznej i walki ze wzrastającą ustawicznie drożyzną. Rezultatem tej akcji jest założenie powiatowego Domu handlowo-przemysłowego. Stowarzyszenie to ma na celu popieranie drobnego przemysłu, handlu i rękodzieła w naszym powiecie, przez dostarczanie dobrych i tanich towarów, udzielanie kredytu, pośredniczenie w handlu wyrobów przemysłu domowego, oraz produktów gospodarstwa rolnego, zakładanie własnych składów i sklepów i t. d. Od dnia 1 stycznia 1912 założyło Towarzystwo sklep wyrobów żelaznych, naczyn i narzędzi rolniczych, sprzedaży nasion i nawozów sztucznych, węgla kamiennego i przyborów powroźniczych. W najbliższej przyszłości zamierza stworzyć skład gotowych ubrań i warsztat krawiecki, oraz handel skór i przyborów szewskich.

Na czele tej instytucji stoją najwybitniejsi ludzie w naszym powiecie, a mianowicie: p. Karol Łepkowski, marszałek powiatu sanockiego, p. Ludwik Eydziałowicz, dyrektor fabryki wagonów, dr. Bolesław Gawiński, radca sądowy, p. Tadeusz Wrześniowski, poseł na Sejm, prof. Adam Pytel, b. poseł i prezes Kołka rolniczego, p. Antoni Woliński, przemysłowiec i radca cesarski i inni, którzy wszyscy dają rękojmię, że nowe Towarzystwo przyczyni się do ekonomicznego podniesienia naszego powiatu i oprze się na silnych i rozumnych podstawach.

KARNAWAŁ.

Bal Towarzystwa „Zdrowie“.

Przedsiębiorstwa, prowadzone ręką pani Natanowej Loewensteinowej, mają reputację ustaloną. Ale że w tem tradycyjnym powodzeniu możliwa jest jeszcze progresja, tego dowodził bal wczorajszy. Była to z pewnością jedna z najlepszych zabaw tegorocznego sezonu — ale był to też bodaj najpiękniejszy z balów Towarzystwa „Zdrowie“. I nie można się dziwić temu cudzoziemcowi, który olśniony powabem pań i bogactwem strojów, dał wyraz swemu zdziwieniu, zapewniając, że podobnego zespołu nie widuje się na balach zagranicznych.

W istocie, trudno było nie podziwiać bajecznej, starożytnej, srebrnej koronki, przewlekającej suknię pani Loewensteinowej, albo przepysznego, asyryjskiego dyademu pani Reiterowej, albo pereł pani Klarfeldowej, albo przetykanej turkusami przepaski, strojącej fryzurę pani Ambesowej. Trudno było nie być olśnionym prześliczną, jak zwykle, tualetą pani Markowej Lilienfeldowej, o jakinś dziwnie powiewnym, ledwo widzialnym wzorze malowanych kwiatów na białym tle, obramowanem selskinami, albo w greckim stylu utrzymaną tualetę pani Anny Wohlfeldowej, z białej liberty, zasianej lśniącem pailletami i pokrytej czarną, gazową tuniką, albo imponującą boactwem pomysłów tualetę i fryzurę pani Liebermanowej, albo też piękną linię postaci pani Dory Blumenfeldowej, uwydatnionej w nadzwyczajny sposób spływającą po niej różową liberty o liliowym szlaku i powiewnem przykryciu z żółtej gazy.

Ale dopiero, kiedy taniec rozwinął całą tęczę barw i drogocennych blasków, można było ocenić należycie myślenie estetyczne, nadający piętno temu rozbawionemu zebraniu. Przed okiem przewijają się jedwabie i gazy, brylanty i kwiaty, gorące spojrzenia i rumieńce.

Obraz zmienia się co chwilę: Tu przemknie biała charmeusa o zielonym haftcie i białych koronkach (pani Słomnicka), tam przepiękne białe koronki i hermeliny (pani Ułamowa), tu znowu *jaune de champagne*, przystrojony efektownie koronkowym panier i szafirową gazą (pani Jakóbowia Selzerowa), tam biały atlas pod drżącym przykryciem z czarnych dżetów (pani dr. Kalmus-Schneidrowa), tam lśniąca od barw tualeta, złote meszty i biały rayer (pani Grünbergowa) — a wśród tego cały rój wdzięcznych sylwetek panińskich. Więc panna Stella Parnasówna w białej, panna Lilienfeldówna w różowej

sukni, pna Bettówna w bardzo pięknej błękitnej z żółtą gazą i złotymi aplikacjami, panny Ela i Zosia Süßmanówny, pna Dora Rapaportówna, pna Silbersteinówna — w białych. Dalej panny: Wittlinówna, Goldhammerówna, Menkesówna, Bonhardówna, Aschkenazówna, Landauówna, Thomówna, Ripplówna, Auerbachówna, Rosnerówna, Wasserówna.

Zbity tłum żądnych pięknego widoku ludzi spogląda zewsząd na drgający ciąglą metamorfozą kalejdoskop. Z tego tłumy wynurzają się uśmiechnięte twarze wybitnych osobistości. Widzimy posła dra Loewensteina, prezydenta Aschkenazego, pp.: Samuela i Marcina de Horowitza, prezesa balu p. Emila Parnasa i w. i. Na bal przybyli też prof. dr. Wiczkowski, prym. dr. Orzechowski, prym. dr. Witold Ziembicki, dr. Stanisław Lewicki i w. i. zaproszonych gości.

Panowie Scheib i Schneider prowadzą dzielnie 100 par. Dokoła tańczących kształtują się grupy, którym nie pozwalają próżnować piękne rączki, rozdzielające szampana — ciastka — lody — kwiaty — w gustownych, niezwykłą prostotą konstrukcyi zwracających uwagę kioskach z prętów brzoźowych i choiny. W jednym z zakątków odzywa się rzewną melodią kwartet, przybyły ze „Sztuki“. Tuż w pobliżu gromadzi amatorów stolik pani Ambesowej, z którego unosi się aromat przewybornej orientalnej kawy i zapach likierów. Wszędzie słychać brzęk srebra i szelest banknotów... Sam szampan miał przynieść przeszło 2000 koron. Sądząc z tempa, w jakim płynął, musiało go do rana zabraknąć. Z.

Reduta teatralna.

Bacność! Bacność!
Rodzin głowy!
Bo 1-go dnia lutego
„Artystyczny bal maskowy!“
Program piękny i bogaty,
Roje masek, piękne szaty,
Śmiać się będzie ludek lwowski:
Bo rozbawi go (Bronowski)
Słuch wasz pieśnią zaś napoi
Chór przepiękny „Bardem“ zwany,
A już nikt się nie ostoi
Gdy „krakowskie“ ujrzy tany.
Na kino-plótnie zaś cienie
Znanych osób Wam się zjawią.
I karykaturą swoją
Do rozpuku Was ubawią!
I miłosna awanturka
Odbędzie się na rowerze:
Gdy do starej panny Vajdi
Rosakini, Wł. ch się bierze.
I atletów tam zapasy
Ujrysz dotąd niewidziane
A wszystko to przez artystów
Będzie ściśle wykonane.
Więc kto żyje: pędź do sal!
Na ten „Artystyczny bal!“

Taneczna zabawa okręgowa, urządzona staraniem O. N. 6. odbędzie się w sobotę dnia 3 lutego w salach „Sokoła II.“ (ul. Szeptyckich 68). Dochód przeznaczony jest na ochronkę O. N. 6. Początek zabawy o godz. 8-mej. Zaprośzenia i bilety otrzymać można codziennie od 7—10 wieczorem w lokalu O. N. 6. (ul. Nabelaka 3) i przy kasie w dniu zabawy. Do kotyłona sprzedawać się będzie tanie krajowe sztuczne kwiaty, na rzecz Koła Mickiewicza T. S. L.

Bal „Kółka Geodetów“ słuchaczy Politechniki pod protektoratem JWP. hr. Maryi ze Stadnickich Tyszkiewiczowej, JWP. wiceprezydentowej Stahlowej, JWP. inżynierowej Piotrowskiej, JE. dra Stanisława Głębińskiego, Jego Magnificencji prorektora dra M. Thulliego i JWP. prof. Jana Tobicyka, odbędzie się w dniu 15. lutego b. r. w sali Domu katolickiego. Szereg gospodyń i komitet młodzieży pracuje usilnie nad pomyslnością balu, aby bal ten był dla uczestników miłym wspomnieniem w całokształcie. Cele naukowe, dla których bal podjęto i marka balów technicznych ściąganie zapewne liczne towarzystwo na premierę tego kółka. Komitet urządza każdego dnia od godz. 10—12 na Politechnice w sali IV. II. p.

Wieczór z tańcami oddziału szermierzy „Sokoła-Macierzy“. Wielkie zainteresowanie o-

budziły nawet wśród najwybredniejszej publiczności przygotowania na zapowiadany dnia 2 lutego b. r. wieczór z tańcami oddziału szermierzy „Sokoła-Macierzy“. Ukończono prace przedwstępne; resztę wolnego czasu poświęca komitet zrealizowaniu projektowanych na bal niespodzianek.

Cały Lwów piękny przyrzekł swój udział, nie braknie na sali balowej i młodzieńskich protektorków oddziału, z których wiele z drzeniem serduszek wstąpi w gościnne, a strzeżone przez zakuty w stal rycerzy — podwoje „Sokoła-Macierzy“. Zwołuje oddział szermierzy co najdzielniejszą młodzież na pospolite ruszenie, a brać taneczną na sejmik, aby obrać królową karnawału. Nieobecnych marszałek obłoży banicyą, a pragnącym wziąć udział w zabawie, wydaje komitet zaproszenia codziennie od godz. 6—8 wiecz. w kancelaryi oddziału ul. Sokoła I. 7, II p.

Literatura i sztuka.

Weysenhoff Józef. Znaj Pana. Nowele. Warszawa. Nakładem Gebethnera i Wolfa. 1912.

Józef Weysenhoff, jest mistrzem w odmalowywaniu tej klasy społeczeństwa, która mu jest najbliższa i którą oczywiście zna najlepiej: szlachty współczesnej. Z niezrównaną finezyą podchwytuje jej śmieszności i błędziki, nie cofa się też przed większymi błędami, podpatruje i trafnie ocenia wszelkie jej przywary, i rozumie tajne, niedostrzegalne drgania jej serc. Obserwuje z subtelnością, iekką ironią, tak dobrze znaną z Podfilipskiego.

W tonie Podfilipskiego właśnie, utrzymana jest, zwłaszcza pierwsza nowela leżącego przedemną zbioru: „Znaj Pana“, od którego cały tomik zbiega tytuł. Słowa te zresztą wydają mi się hasłem, wyrażającym myśl przewodnią wszystkich nowel. Rzuca je dumnie Konopacki, wraz z czterema tysiącami franków, przeznaczonych na założenie szkoły dla polskiej młodzieży robotniczej na obczyźnie. Granowski, magnat, potentat, milioner, dał sto tylko; ale zwykłego szlachcica polskiego stać na to, by sypnął hojnie pieniądźmi, gdy tego konieczna zachodzi potrzeba i — gdy jest nadzieja, że iście wielkopański dar znajdzie wzmiankę w gazetach.

Stać też wytworną, filigranową staruszkę, należąca do starożytnego rodu, a pamiętającą epokę napoleońską, na słodki, nigdy nie przesłoniły sen o pięknym młodzieńcu-bohaterze, co przejeżdżając konno mimo jej balkonu kwiatem wątlm i spojrzeniem ognistym ugodził w jej serce. Od tej chwili zastygła dziewczyna, i serce jej przestało bić dla spraw codziennych. Nieświadoma dążeń i celów swej rodziny, zawikłanej w rozliczne interesa, żywiącej przeróżne nadzieje i ambicje, śni dawna Dorcia, a obecnie pani Teodora o swym bajkowym rycerzu...

I stać trwożliwego z natury, a lubiącego żyć i używać, księdza polskiego na bohaterstwo czynu, za który czeka go katorka; magnata polskiego na olbrzymi zapis na cele publiczne i młodzieńską, ubogą dziewczynę na pogardę grosza, za którym po niezbyt prostych drogach uganiana się człowiek, dany jej za męża, gdy ona znalazła duszę w kudłatym, nieokrzesanym leśnym chłopie. Wszędzie widać szeroki gest, wszędzie mimo woli słyszymy słowa: Znaj pana!

Szkoda tylko, że Konopacki na cele szkoły robotniczej oddaje grosz i tak przeznaczony na roztrwonienie, że męczeństwo i katorka księdza są bardzo, ale to bardzo problematyczne i że książkę Korecki na zapis swój zdobył się zapóźno! Czekają zresztą za to zasłużona kara, gdyż sprawiedliwy a nieubłagany Weysenhoff każdemu po śmierci jeszcze odpokutowywać obojętność dla spraw publicznych. W postaci ducha, błąka się Korecki wraz z duchem dawnego swego przyjaciela po świecie, strasząc ludzi po nocy i recytując przeznaczony dla czytelnika piękne sentencje w tonie moralizatorskim.

H. B.

NADEŚLANE.

Obrońca w sprawach karnych
Dr. MAKSYMILIAN POELLER

otworzył kancelaryę obrończą 2118
przy ul. Sykstuskiej 40. = Telef. 1635.

Ekonomista.

Projekt nowej ustawy wodnej.

Między wniesionymi obecnie do Sejmu przedłożeniami znajduje się rządowy projekt ustawy wodnej, składający się z 12 artykułów i 120 paragrafów. Do projektu dodane są uwagi objaśniające, w których podniesiono, że obowiązujące obecnie ustawy wodne w głównych swych zarysach nie mogą być uważane jako celowi nieodpowiednie. Techniczny i ekonomiczny rozwój w ostatnich dziesięcioleciach wytworzył jednak na polu wodno-gospodarczym szereg prawnych zagadnień, które w ramach obowiązującego prawa wodnego nie znajdują rozwiązania. Nadto co do niektórych ważnych kwestyi istniejące przepisy są niejasne i niedostateczne, z czego w praktyce wynikają ciągle trudności. Tem tłumaczy się, że nie tylko ze strony nauki, ale w szczególności ze strony kół interesowanych coraz głośniej żądano odpowiedniej dzisiejszym wymaganiom reformy prawa wodnego.

Szereg sejmów położył zasługi i przyczynił się skutecznie, że ta wielkiej wagi sprawa została wytoczona. Stosownie do powyższych żądań dąży przedłożenie rządowe do zmodernizowania naszego prawa wodnego i do wyrównania w sposób sprawiedliwy wyłaniających się przytem sprzeczności. W kilku działach (piecza o wodę, spółki, kompetencya i postępowanie) chodziło głównie o rozwinięcie istniejących norm prawnych na podstawie nabytego doświadczenia. W dziele o używaniu wód i o wodno-prawnym wyłączeniu dążnością jest projektu ustawy, ażeby obie wielkie myśli przewodnie, do których na tem polu wagę się przykładają, ustosunkować odpowiednio do gospodarczych potrzeb.

Z jednej strony chodziło o zapewnienie jednostce możliwie największego bezpieczeństwa prawnego w odniesieniu do jej prywatno-gospodarczych roszczeń do używania wody i umożliwienie rozwinięcia prywatnego ducha przedsiębiorczości. Z drugiej jednak strony należało dbać o to, ażeby z ogólnogospodarczego punktu widzenia została woda, a szczególnie siła wodna, w racjonalniejszy sposób wyzyskana. Zjednoczenie tych dwóch zasad jest jednym z najważniejszych zadań projektu ustawy, objętego przedłożeniem rządowym.

Zresztą zmierza on do tego, ażeby te postanowienia obowiązującego prawa, które się przyjęły i okazały się praktycznymi, utrzymać nadal w mocy i wprowadzić je także do tych ustaw krajowych, w których dotychczas nie były umieszczone. Co się tyczy zmian w szczegółach materii prawnej, podnosi przedłożenie rządowe, że projekt stara się usunąć niejasności, powstałe przez to, że ustawy wodne określają posiadaczy przewidzianych ustawą praw i obowiązków, jako posiadaczy lub właścicieli urządzeń wodnych, a zatem w sposób, używany w zwyczajnej terminologii do oznaczenia czysto prywatno-prawnych stosunków. Ponieważ mogłoby powstać mniemanie, że przez to ma się rozumieć tylko takie osoby, które powszechnie prawo cywilne w ścisłym znaczeniu uważa za posiadaczy lub właścicieli, przeto w projekcie zastąpiono wyrażenia „posiadacz” lub „właściciel”, o ile mają służyć do oznaczenia podmiotu wolno-prawnego

uprawnienia lub zobowiązania, przez słowo „uprawniony”.

Pod względem systemu, zmierza przedłożenie rządowe do oddzielenia o ile możliwości materialnych postanowień od formalnych i do zebrania rozrzuconych dotychczas w różnych rozdziałach postanowień o wyłączeniu i prawie przymusowym w jedną całość.

Z targu zbożowego.

(Oryginalne sprawozdanie „Gazety Wieczornej”).

Budapeszt, dnia 28 stycznia.

W ubiegłym tygodniu nastąpiła nagle, gwałtowna zmiana pogody. Temperatura w całym kraju zlagodniała. Początkowo spadły niezbyt silne śniegi, a potem nastąpiła pogoda deszczowa. Z końcem tygodnia temperatura ponownie nieco się obniżyła. Stan wody w rzekach — z wyjątkiem Cisy — jest dość wysoki.

Na targach międzynarodowych tendencya pszenicy, jakoteż kukurudzy, nieco się utrwalała. Zwyczajka cen pszenicy pochodzi przede wszystkim stąd, że w Europie zachodniej — z powodu szkody, jakiej doznała pszenica w Argentynie i Kanadzie — panuje dotkliwy brak gatunków bogatych w skrobię, wskutek czego towar doborowy jest bardzo poszukiwany i odpowiednio dobrze płacony. Przyłącza się do tego i ta okoliczność, że załadowania pszenicy argentyńskiej wobec strajku nie doszły nawet do niskich cyfr zeszłorocznych. Stan oziminy, jak dotąd, nigdzie nie dał powodu do poważniejszego niezadowolenia. Tendencya w interesach pszenicy przybierze bardziej jednolity charakter dopiero na wiosnę, ponieważ dla interesów decydujący jest wygląd zasiewów pszenicznych. Wielkie zainteresowanie budzi rozwój cen kukurudzy. Tendencya zwykła, zapoczątkowana w tygodniu poprzednim ze względu na przypuszczalne skutki zniesienia cła na kukurudzę we Francyi, teraz znowu osłabła, ponieważ komisya celna Izby francuskiej już z początkiem tygodnia odrzuciła projekt rządowy. Mimo to ceny kukurudzy prompt w całej Europie były bardzo wysokie. Odnośnie do zbiorów kukurudzy Laplata, wiadomości są zawsze jeszcze świetne, a według ostatnich szacowań spodziewana jest nadwyżka eksportowa 40 milionów cetnarów metrycznych.

Na targu węgierskim przebieg interesu zarówno efektywnego, jak terminowego, był bardzo ożywiony; tendencya była — pominąwszy przejściowe osłabienie — stale silna.

W handlu pszenicą rozpoczęto, po kilkutygodniowej przerwie, targować znów ładunkami okrętowymi. Sprzedano kilka pozycyi, a to przeważnie z zamianą na umowy kwietniowe. Zbyto u młynów też nieco towaru okrętowego, który zostanie załadowany dopiero po ponownem podjęciu żeglugi rzecznej. Na prowincyi poprawiły się nieco oferty, zwłaszcza w okolicy Cisy, a w części też w Banacie, ponadto zakupili pośrednicy kilka większych partyi towaru obszarnego. Całkowity obrót tygodniowy wynosił 100.000 cetnarów metrycznych, ceny są o 7½ h. wyższe.

Żyta młyny węgierskie mało zakupują, natomiast rynek wiedeński niejednokrotnie chętnie odnosił się do ofert węgierskich, tak, że ostatnio sprzedano kilka tysięcy cetnarów metrycznych. Najlepsze gatunki płacono przeważnie 35—50 h. poniżej kursu kwietniowego, gatunki średnie miały stosunkowo lepsze powodzenie.

Odnośnie do jęczmienia fabrycznego zauważyć można było brak materiału; sprzedano tylko mniejsze partie po najwyższych cenach.

Z końcem tygodnia żądano nawet K. 9'90 gotówką paritas Budapeszt. Tendencya jęczmienia browarnianego była silna. W cenach stwierdzić można było pewne sukcesywne podwyższenie.

Interes efektywny owssem był, zgodnie z kursami terminowymi, nieco silniejszy. Targ wiedeński okazywał już większe zainteresowanie dla towaru okrętowego, a mianowicie szczególnie dla ładunków, które pozostały w drodze. Wiele pozycyi sprzedawano na podstawie kursów zwyczajowych.

Kukurudza uzyskała na prompt towar kolejowy na Węgrzech ceny, przewyższające paritas kursu majowego. Zjawisko to uzasadnia brak materiału oferowanego. Na Austryę, t. j. przez Wiedeń, sprzedaje się prawie wyłącznie rumuńską kukurudzę.

Na targu terminowym pokrywano bardzo wiele angażowań baiss'y, czego następstwem ożywiony wzrost poszczególnych kursów. Gdy ustała haussa, wywołana ze względów technicznych, nastąpiła stosunkowo szybka reakcya i pszenica kwietniowa spadła z K. 11'96 na 11'78, termin październikowy z K. 11'14 na 10'97. Spekulacya miejscowa dokonywała dalej zakupna. Z końcem tygodnia sprawozdawczego sprzedawano żyto kwietniowe po najwyższym dotąd kursie, a także przy terminach pszenicy nastąpiła pewna zwyczajka. Interesa były przez cały tydzień bardzo ożywione.

Zmiany kursów w tygodniu sprawozdawczym przedstawiają się następująco:

	Kurs najw.	Kurs najn.
Pszenica na kwiecień	K 11'96	K 11'78
„ na maj	11'83	11'68
„ na październik	11'14	10'97
żyto na kwiecień	10'47	10'33
„ na październik	9'30	9'03
owies na kwiecień	9'86	9'76
„ na październik	8'47	8'40
kukurudza na maj	8'83	8'69
„ na lipiec	8'87	8'70

Z targu mącznego.

(Oryginalne sprawozdanie „Gazety Wieczornej”).

Budapeszt, dnia 28 stycznia.

Z początkiem tygodnia starały się młyny, w nadziei ustalenia się targu pszenicy spowodować zwyczajkę cen o 20 halerzy na 50 kg., jednak wszelkie próby zawiodyły, gdyż targ pszenicy nie wytrwał. Sporadycznie doprowadzono do sprzedaży po cenach niezmiennych, z wyjątkiem brunatnych i czarnych gatunków, których brak dawał się silnie odczuwać. Zlecenia pozostawiały wiele do życzenia. Obcokrajowe składy mąki, szczególnie czeskie, maleją stale. Wysyłki były podobne jak w tygodniu poprzednim. Składy są niezmiennione; otrębów produkuje się mało. Ceny są niezmiennie silne.

Przeciętne ceny za 50 kg. z 1½% skontem kasowem przedstawiają się następująco:

Mąka pszenna:	
Nr. 0 K 17'—	Nr. 1 K 16'70, Nr. 2 K 16'30, Nr. 3 K 16'—, Nr. 4 K 15'70, Nr. 5 K 15'30, Nr. 6 K 14'70, Nr. 7 K 14'10, Nr. 7½ K 13'10, Nr. 7¾ K 12'20, Nr. 8 K 9'20.
Otręby cieńsze	K 8'00, grubsze K 8'00.
Mąka żytnia:	
Nr. 0 K 15'60, Nr. 0/I K 15'30, Nr. I K 14'90, Nr. III K 14'40, Nr. II K 13'60, Nr. II B K 12'40, ciemna mąka żytnia K 11'—	otręby żytnie K 7'70.

USTREDNI BANKA

Kapital akc. K. 25.000.000.

ČESKÝCH SPORITELN

Fundusz rezerw. K. 2.000.000

FILIA WE LWOWIE ul. Halicka 21. — Telefon L. 1008.

WKŁADKI

na książeczki i rachunek bieżący:

4¼% — 4½%

Wszelkie transakcye bankowe.

● WADYA i KAUCYE. ●

WKŁADKI PREMIOWE

na podstawie deponowa yoh obligacyi:

4½%

Lombard. — Czeki. — Akredytywy. — Inkasa.

Bez wypowiedzenia wypłacamy kor. 5.000 dziennie. — Kasy banku otwarte od 8 rano do 7 wieczór bez przerwy.

1849

Lwów, 30 stycznia,

W sprawie konwencji cukrowej. W Kijowie odbyło się zgromadzenie członków wszechrosyjskiego Stowarzyszenia cukrowników, zwołane dla omówienia warunków dalszego należenia Rosji do brukselskiej konwencji cukrownianej. Po długiej dyskusji zgromadzenie przyjęło wniosek zarządu Stowarzyszenia:

1) konwencja odnawia się na pięć lat, od 1. września 1913 r. do 1. września 1918 r.;

2) eksportowy kontyngent oznacza się na 300 tys. ton na rok;

3) jeżeli w danym okresie eksport nie dobiegnie 300 tys. ton, Rosyi pozwala się przemieścić różnicę powstałą wskutek tego na następny rok, jednakże nie przekraczając 100 tys. ton, odpowiednio zwiększwszy eksport tego ostatniego okresu;

4) stałej komisji przysługuje prawo w razie braku cukru na światowym targu i znacznego wskutek tego podniesienia się jego cen, zezwalać Rosyi, większością głosów, na dodatkowy wywóz w rozmiarach określonych przez komisję;

5) w bieżącym okresie 1911—1912 r. Rosyi zezwala się na dodatkowy eksport w wysokości 300 tys. ton, i

6) umowa pod powyższymi warunkami uzyskuje moc od 1. kwietnia bież. roku.

Żeńska szkoła przemysłowa w Rzeszowie, zostanie otwartą w dniu 1. lutego b. r., staraniem Wydziału Szkoły przemysłowej uzupełniającej, a przy pomocy Wydziału krajowego. Program obejmuje naukę rysunków, naukę rachunków kupieckich i buchalterji, naukę stylistyki i prac kantorowych, naukę języka polskiego i religii i naukę kroju. W miarę rozwoju szkoły, zarząd wprowadzi dalsze przedmioty nauki, która jest bezpłatna, a odbywać się będzie od godz. 5—7 wieczorem w szkole św. Scholastyki przy ul. Grunwaldzkiej. Według ustawy przemysłowej obowiązującej są uczęszczać do szkoły przemysłowej wszystkie pracownice, zatrudnione w przemyśle kobiecym. Wydział szkolny przyjmuje, o ile będą wolne miejsca, także inne panienki, które wogóle pragną nabyć pewnych wiadomości w wymienionych powyżej przedmiotach nauki. Wpisy już się rozpoczęły i trwać będą do końca tego miesiąca.

Instytut technologiczny Izby handlowej i przemysłowej urządza we Lwowie w połowie lutego b. r. wzorowy zawodowy kurs fryzjerstwa damskiego. Kurs ten rozpocznie się dnia 15. lutego b. r. i trwać będzie do 15. marca b. r. O przyjęcie ubiegać się mogą majstrowie, posiadający kartę przemysłową, a w razie wolnych miejsc będą mogli korzystać z kursu także czeladnicy oraz żony majstrów fryzjerskich.

Podania, należycie udokumentowane należy wnieść najdalej do dnia 8 lutego b. r. na ręce Instytutu technologicznego Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie ul. Bourlarda l. 5. II. p.

W sprawie zwiedzenia kursu parasolnictwa otrzymujemy następujący komunikat: Liga Pomocy przemysłowej prosi wszystkich, kogo interesować może nowy krok zrobiony w dziedzinie przemysłu kobiecego przez kurs parasolnictwa, urządzony w Seminarjum przemysłu domowego Ligi Pomocy przemysłowej (ul. Pańska 11) do zwiedzenia tego kursu w godzinach popołudniowych między 3—4. W szczególności winni się tym kursem zainteresować kupcy, utrzymujący na składzie wyroby parasolnicze, gdyż Liga Pomocy przemysłowej zamierza po ukończeniu kursu, założyć w kraju wzorowe pracownie parasolnicze, wyrabiające wszelkie gatunki towaru od najtańszych do najzbytkowniejszych. Szkoły żeńskie zwiedzać mogą kurs, za poprzednim zawiadomieniem Zarządu, także w innych godzinach.

Ruch strajków w Rosji. Według danych zebranych przez inspektorów fabrycznych w r. z. było 422 strajki, a więc o 200 więcej niż w r. 1910. W strajkach tych brało udział 98,554 robotników, t. j. o 52 tysięcy więcej niż w roku 1910.

Ilość dni roboczych straconych wskutek strajków wynosiła 768,556 dni t. j. o 512 tysięcy więcej niż w r. 1910.

Prawie wszystkie strajki miały podkład ekonomiczny; strajków politycznych było tylko 22 (z powodu 1-maja). Najwięcej strajków było

w przemyśle bawełnianym (67), wełnianym (44), papierowym (45), metalowym (79), chemicznym (52) i t. d. 39 proc. wszystkich strajków przypada na gubernię Warszawską.

Najczęściej żądano zwiększenia płacy, rzadziej skrócenia dnia roboczego.

Większość strajków ekonomicznych, 57 proc. skończyła się pomyślnie dla robotników.

Wywóz drobiu do Prus. Rząd pruski zabronił dowozu drobiu z Królestwa Polskiego. Ministerjum spraw wewnętrznych poleciło gubernatorom, aby niezwłocznie zbadali stan drobiu w miejscowościach pogranicznych, co pozwoliłby orzec, czy słuszny jest zakaz rządu pruskiego. Jednocześnie ministerjum zawiadomiło gubernatorów, że od dnia 14—2-go października b. r., rząd pruski pozwoli na przewóz drobiu tylko przez niektóre punkty pograniczne. Z tego względu ministerjum poleca, aby w tych miejscowościach byli weterynarze dla nadzoru nad sanitarnym stanem ptactwa, które będzie można przewozić tylko w klatkach.

Wzmoczenie wywozu tytoniu rosyjskiego do Austrii. Według doniesień konsula rosyjskiego, w Pradze czeskiej możliwe jest wzmoczenie wywozu tytoniu rosyjskiego do Austrii. W r. 1910. przywóz tytoniu surowego i obrobionego do Austrii wyniósł 241.818 cekarów, wartości 51,132,595 koron. W tej ilości z Rosyi sprowadzono 13,153 cekarów za 1,512,959 koron. Z pośród tytoniów rosyjskich zarząd monopolu tytoniowego austriackiego, wyróżnia gatunki czernihowskie, „Dzebel-Bakun“, oraz „Pańską machorkę“, jak również różne gatunki tytoniów kaukaskich.

Zbiory bawełny w Stanach Zjednoczonych.

Rok	(w tysiącach bel)
1905/6	11,345,288
1906/7	13,510,982
1907/8	11,571,966
1908/9	13,825,457
1909/10	10,609,668
1910/11	12,120,095
1911/12	13,885,000

Cyfra urzędowa 14,885,000 bel — zdaje się — jest zbyt niska, gdyż ostatnie dowozy bawełny na rynki pozwalają przypuszczać, że istotny sprzęt bawełny przekroczy cyfrę 15 mil. bel. Jest to zbiór, który przekracza rekordowy urodzaj z r. 1908/9. Nic też dziwnego, że ceny bawełny obecnie zeszły do poziomu cen z roku 1909. Plantatorzy usiłują zapobiedz dalszej niższe cen bawełny, wstrzymując wysyłkę bawełny na rynki i zatrzymując ją w specjalnie w tym celu zbudowanych składach.

Wystawa rolnicza w Jehannisburgu. W kwietniu b. r. odbędzie się w Jehannisburgu wystawa rolnicza. Wystawione być mają maszyny i narzędzia rolnicze, jako to: plugi, młockarnie, sieczkarnie, suszarki, maszyny do obierania, łopaty, paropy, motory ropne, maszyny ssąco-gazowe, farby, materiały budowlane, papa dachowa, meble żelazne, piece, wyroby szczołkarskie, meble ogrodowe, kocz, części składowe powozów, wyroby gumowe.

Blizszych informacji udziela Galicyjski Instytut eksportowy, Lwów, ul. Akademicka l. 17.

Roboty kolejowe. Dyrekcyja budowy kolei w Wiedniu rozpisuje w wiedeńskiej gazecie urzędowej budowę części szlaku: Rudolfswert — Möttling, linii kolejowej Rudolfswert — Möttling—Granica, a to wykonanie podtorza, ułożenie i wysztutowanie nawierzchni, wykonanie budowli nadziemnych, ogrodzeń kolejowych, w końcu dostarczenie i ustawienie znaków kolejowych, oraz dostarczenie graniczników. Oferty przyjmuje dyrekcyja budowy kolei w Wiedniu VI Gumpendorferstrasse 10, najpóźniej do 1. lutego 1912 godz. 12 w południe. Warunki i wszystkie załączniki można przejrzeć w wymienionej dyrekcyi, jakoteż w oddziale trasy w Rudolfswert.

Niewypłacalność. Galicyjski Związek wierzycieli we Lwowie ul. Wałowa l. 11. ogłasza niewypłacalność firm: 1. Liss Samuel Lazar, skład przyborów do krawiecczyny we Lwowie ul. Boimów 18. 2. Zakopulo i Pomutz, fabryka cukrów orientalnych w Czerniowcach. 3. Frieda Hausknecht, handel konfekcyi w Stanisławowie.

Sprawozdania giełdowe i towarowe.

Zboże.

Sprawozdanie targowe Izby Kupieckiej we Lwowie

Lwów, dnia 29. stycznia 1912. Dziś notujemy za 50 kg. netto paritas Lwów, bez akcyzy. Wałuta koronowa.
 Pszenica prima 11:40 do 11:60. Żyto prima 9:30 do 9:50. Jęczmień prima 8:50 do 9:—, Owies pański prima 9:— do 9:25. Kukurudza prima — do —, Rzepak zimowy 15:— do 15:25. Siemię lniane — do —, Siemię koniczyna — do —, Tymotka — do —, Koniczyna czerwona prima 90:— do 100:—, Koniczyna biała prima 100:— do 125:—, Anyż płaski — do —, okrajy — do —, Groch do gotowania Wiktoryja 12:— do 13:—, zielony 14:— do 16:—, Groch pastewny — do —, Bobik koński 8:— do 8:25, Wyka 10:50 do 11:50, Otręby pszenne — do —, żytnie 12:50 do 13:—, Chmiel — do —.

	Kontyngent		Nadkontyngent	
	od	do	od	do
Spirytus surowy bez podatku i bez kosztów ekspedycyjnych loco stacyi paritas Husiatyn				
loco stacyi paritas Tarnopol				
loco stacyi paritas Sokal				
Z Jostawo i okolicami loco rafinerji Lwów	6700	7000	1000	30000
Ceny spirytusu za 10,000 litr procent				

Tendencya bardzo słaba.

Zboże.

Sprawozdanie targowe Banku rolniczego we Lwowie.

Lwów, dnia 27. stycznia 1912. Dziś notujemy na 50 kg. loco Lwów. Wałuta koronowa. Pszenica gotowa od 11:30 do 11:50. Żyto gotowe 9:10 do 9:40. Owies okroczony gotowy 8:— do 8:30. Jęczmień pastewny 8:— do 8:50. Jęczmień browarniany 8:50 do 10:00. Groch do gotowania 9:— do 13:—, Wyka 10:50 do 11:50. Koniczyna czerwona 80:— do 90:—, Koniczyna biała 115:— do 135:—, Koniczyna szwedzka 75:— do 90:—, Tymotka 70:— do 75:—.

NADESŁANE.

Sekundaryusz Dr. S. Oberiaender

ordynuje w chorobach dróg moczowych, skórnych i wenerycznych 772

plac Smolki 1a, I. p.

Specjalista chorób kobiecych i akuszer

Dr. Zygfryd Diamant

ordynuje od 3—5

Lwów, Sykstuska 17. — Telefon 1646.

Specjalista w chorobach 1584

uszu, nosa, gardła i płuc

Dr. F. GRUBER

ordynuje: Stanisławów, ulica Trzeciego Maja l. 1 A.

Urządzony wedle najnowszych wymogów i zaopatrzony w aparat roentgenowski

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

Dra Henryka Allerhanda

mieści się przy ul. Wałowej l. 11. 1653

Dr. Fryderyk Aszkenazy

Obrońca w sprawach karnych 1973

ul. Mickiewicza l. 5.

Obrońca w sprawach karnych 2953

Dr. Leon Reich we Lwowie, ul. Halicka l. 21. Dom r. Ballabana. Tel. 1767.

Dr. Wilhelm Lauterstein

po specjalnych studiach w Berlinie, Lwowie i Wiedniu ord. w chor. wenerycznych, skórnych i kosmetyce lek. 2968

ul. Pańska l. 6, parter.

Specjalista chorób płuc, nosa, gardła i uszu

Dr. B. KRETZ praktykuje w łacie w Szczawnicy ordynuje od 3 do 5

popoł., Lwów, ul. Sykstuska 56. — Leczy gruźlicę płuc „Dioradinem“, „Tuberculiną“ — leczy astmę według doświadczonej metody. 2966

BIBUŁKI
SASSOWSKIE

TUTKI
HYGIENICZNE

Bracia Haber i L. Griffel

w Stanisławowie

(Knihinin-Kolonia)

Telefon Nr. 40.

Telefon Nr. 40.

NAFTA

salonowa i cesarska
w najlepszym gatunku
z własnej rafineryi.

Fabryka oleju
maszynowego

Zamówienia załatwia się
odwrotnie.

2181

Kształka sposobność kupna!
10.000 par wysokich bucików do
sznurowania.

3 pary wysokich bucików do
sznurowania za cenę tylko 13
koron 75 hal.

Z powodu wstrzymania płatności
jednej z największych fabryk, u-
poważniony zostałem tę pozycję
bucików sprzedać poniżej ceny
fabrycznej. Sprzedaję tedy każ-
demu 3 pary wysokich bucików
do sznurowania, z najlepszej
czarnej skóry, z mocno kutymi podeszwami, nadzwyczaj
eleganckie, w najnowszym fasonie, w każdym żądanym nu-
merze lub według miary w centymetrach, wszystkie 3 pa-
ry tylko za kor. 13 75. Każda para otrzymuje się ściśle wed-
le wzorów dla panów lub dam. Wysyłka za zaliczką przez
Pierwszy chrześcijański dom eksportowy obuwia Franz Humann
Wiedeń II/2, Aloisgasse 3/32. 2140

Ogłoszenie.

**FUNDACYA STANISŁAWA hr. SKAR-
BKA** sprzedaje w drodze ofertowej około
8.000 sztuk jodeł w lasach rewiru Duba,
należących do dóbr Roźniatów, powiat Do-
lina.

Oferty przyjmuje centralna Administra-
cja we Lwowie, gmach Skarbkowski I. p.
drzwi Nr. 15 do 15. lutego 1912.

Blizsze warunki można przejrzeć w cen-
tralnej Administracji, oraz w zarządzie dóbr
Roźniatowa i w Leśnictwie Duba, które też
okaże drzewo na miejscu w lesie.

We Lwowie, dnia 18. stycznia 1912.

2169

Hr. Skarbek w. r.

Sklep Towarzystw Pomocy Przemysłowej

Lwów, ulica Pańska I. 11
(Dom Ligi Pomocy Przemysłowej)

poleca

Artykuły sportowe (saneczki, swy-
tery, czapki, kamasze), galante-
rye, kilimy, kwiaty sztuczne z wła-
snych pracowni, widokówki, wy-
roby pończosznice i trykotowe,
wyroby ze skóry, zabawki i t. d.

Bogaty wybór!

Nowość!

Nizkie stałe ceny!

2145

Ruch pociągów kolejowych we Lwowie.

Odjazd.

DWORZEC GŁÓWNY.

Przyjazd.

rano	przed połud.	po połud.	wiecz.	noc		rano	przed połud.	po połud.	wiecz.	noc
3:40	8:22*	2:45*	6:05	11:10	Kraków	5:48	9:00*	1:30*A	5:50	9:50
—	8:45	—	7:00*	12:35*	Kraków	7:30	10:15	1:10*	8:25*	2:22*
—	—	—	7:30	—	Kraków	—	—	—	—	—
—	—	3:50	—	—	Rzeszów	—	—	1:10	—	—
—	—	5:46	—	—	Mszana	—	—	—	7:15M	—
6:15	10:40	2:18*	8:46	11:13	Podwoleczyska	7:20	11:55	2:10*	5:40	10:30
—	—	2:35	—	—	Krasno	—	10:45†	—	10:10	—
6:10	9:15*	2:20*	—	10:48	Czerniowce	8:05	—	2:05*	—	9:34
—	9:37	—	—	2:50*	Czerniowce	—	—	5:52	6:26*	12:05*
—	—	3:05	—	—	Stanisławów	—	10:25	—	—	—
—	—	—	6:29	—	Kołomyja	—	—	—	5:45	—
6:00	7:30	1:45	6:50	11:25	Stryj	7:28	11:40	4:25	6:45	11:00
7:30	10:02B	1:45	6:30	—	Ławoczna	7:28	—	4:25	10:19B	11:00
7:30	10:02B	1:45	6:50	11:25	Pustomyty	7:28	11:40	4:25	6:45	10:19B
6:35	9:05	3:40	—	10:40	Sambor	8:00	9:58	1:40	9:00	—
6:35	9:05	2:15D	3:40	10:40	Lubień	8:00	9:58	1:40	9:00	12:45D
6:35	9:05	—	3:40	—	Sianki	—	9:58	1:40	9:00	—
7:35	—	2:28	7:49	11:35E	Rawa ruska	7:33	—	1:26	8:00	—
7:35	—	2:28	—	—	Belzec	—	—	1:26	8:00	—
7:35	—	2:28	7:49	—	Sokal	7:33	—	1:26	8:00	—
6:06	10:05F	12:30H	4:18L	8:20A	Brzuchowice	7:00	8:32F	1:26	5:18F	9:35A
7:22F	—	2:50G	8:31F	—	Brzuchowice	7:33	11:05F	1:46H	7:45L	—
7:35	—	2:28	7:49	11:35E	Brzuchowice	—	—	3:48G	8:00	—
8:20	10:25J	1:35C	3:05J	6:00	Janów	8:15	1:11J	4:30	9:25J	10:00C
8:40	—	—	5:29	—	Jaworów	8:10	—	3:59	—	—
—	—	5:58	6:16	—	Podhajce	—	11:15	—	10:20	—
5:58	—	—	6:16	—	Winniki	—	11:15	—	10:20	12:16K
7:50	—	5:20	—	—	Stojanów	—	10:04	—	6:30	—

PODZAJCZE.

6:30	11:00	2:33*	9:09	11:33	Podwoleczyska	7:01	11:35	1:50*	5:16	10:18
—	—	2:52	—	—	Krasno	—	7:49*†	—	10:27	—
6:12	—	—	6:30	—	Podhajce	—	10:51	—	6:24	9:57
6:12	—	1:30	6:30	10:40K	Winniki	7:26	10:54	6:24	9:57	12:00K
8:12	—	—	5:38	—	Stojanów	9:42	—	6:11	—	—

ŁYCZAKÓW

6:31	—	—	6:51	—	Podhajce	—	10:36	6:06	9:36	—
6:31	—	1:49	6:51	10:59K	Winniki	7:08	10:36	6:06	9:36	11:43K

* pociąg pospieszny † na razie nie kursuje. A od 1/6 do 15/9. B od 18/6 do 10/9 w niedziele i święta. C od 7/5 do 10/9 w niedziele i święta. D od 14/5 do 0/9 w niedziele i święta. E tylko w niedziele. F od 1/6 do 31/8 codziennie. G od 7/5 do 31/5 w niedziele i święta, od 1/6 do 30/9 codziennie. H od 1/6 do 31/8 w niedziele i święta. J od 1/5 do 30/9. K w soboty i niedziele. L od 10/5 do 30/9 codziennie. M od 15/6 do 30/9 codziennie.

5%
na rzecz
T. S. L.

1082

Herbanny'ego WAPIENNO-ZELAZISTY SYRUP

Od 42 lat stale wypróbowany i przez lekarzy zalecany syrop piersiowy. Działa skutecznie na odlegnięcie, kof kaszel, wzbudza apetyt, działa na trawienie i odżywianie. Dla chorych dzieci nadaje się szczególnie do wytwarzania krwi i mięśni. — Cena jednej flaszki Kor. 2*50, z przesyłką pocztową o 40 hal. drożej na opakowanie.

Pracuje tylko z tym znakiem ochronnym.

Pracuje tylko z tym znakiem ochronnym.

PRAWNIE CHRONIONY PURJODAL.

Preparat, zawierający jod i sarsaparilę, czyści krew, działa na przebieg choroby, usmierza ból i chroni od zapalenia. Wszędzie, gdzie preparat ten się ukaże, zdobywa sobie natychmiast zasłużoną sławę. Cena jednej flaszki K. 2*20, z przesyłką pocztową o 40 h. drożej za opakowanie. 18*5

Wyłączny wyrób i główny skład: Dra Hellmana Apteka pod („Miłosierdziem” nast. Herbanny'ego), Wiedeń VII-I, Kaiserstrasse 73-75w. Do nabycia we wszystkich większych aptekach.

CES. KRÓL.

UPRZYW.

Galiczyński Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie

Filie:

- o Krakowie,
- o Czerniowcach,
- o Tarnopolu.

Kapitał akcyjny 20,000.000 kor.
Rezerwy 9,000.000 kor. ....
Listy hipoteczne 200,000.000 kor.

Ekspozytury:

- o Stanisławowie,
- o Podwołoczyskach,
- o Homocelicy.

KANTOR WYMIANY

Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i monety po najdokładniejszym kursie dziennym, nie licząc żadnej prowizji.

Zlecenia giełdowe uskutecznia się pod najprzystępniejszymi warunkami i udziela :: :: wszelkich informacji co do pewnej i korzystnej :: :: **Lokacyi kapitałów.**

Wszelkie kupony i wylosowane papiery wartościowe wypłaca się bez potrącenia prowizji i kosztów.

Bezpłatne przeglądanie numerów losów i innych papierów podlegających losowaniu.

Ubezpieczenie losów przed stratą z powodu wylosowania.

Oddział depozytowy

przyjmuje wkładki na rachunek bieżący od k. 500 począwszy, oprocentowuje takowe po 4% od sta. wydaje na wkładki **książeczki.**

Kwoty do 5000 koron wypłaca bez wypowiedzenia.

WYNAJMUJE ZA OPLATĄ KWARTALNĄ, PÓŁROCZNĄ LUB ROCZNĄ

SCHOWKI DEPOZYTOWE (Safe Deposits).

w kasach stalowo paucernych do wyłącznego użytku depozytariusza pod własnym jego kluczem, gdzie bezpiecznie i dyskretnie przechowywać można papiery wartościowe, dokumenta i kosztowności.

186

Protokolowana firma. Fabryka wódek, rozolisów, rumu i likierów

Jakoba i Adolfa MOSCHLA LWÓW-ZHIESIENIE. — Tel. 1756.

poleca swoje wyroby: wódek, spirytusu, najlepszego rumu, kontuszówki, żytulówki, rozolisy, likiery po najtańszych cenach i rzeczy za najlepszą usługę. Zamówienia z prowincyi załatwia się odwrotną pocztą. 2067

FABRYKA PIECZĘCI KAUCZUKOWYCH

I DRUKARNI DOMOWYCH SZYLDY, NAPISY EMALIOWANE I METALOWE, MARKI PIECZĄTKOWE (NALEPKI) DO LISTÓW, NUMERATORY NAJNOWSZEJ KONSTRUKCYI.

ALEKSANDER FISCHHAB

KRAKÓW, ULICA GRODZKA L. 50. — Tel. 2042 VIII. 454

Ważne

dla PT. właśc. zakładów kąpielowych, hotelarzy, i Szan. Publiczności. Najlepsza włosień krecona do materaców lub gotowe materace wysprzedane 30 prc. — Klarfeld, Lwów, obec. Sykstuska 28 ULGI W SPŁATACH. 1360

Główna wygrana Kor. 200.000.

Liczne wygrane większe i mniejsze na zakupione u naszej firmy losy loteryi państwowej zachęcają nas do zaproszenia szerszej publiczności do zakupna

losów 41. loteryi państwowej. Ciągnięcie 15. lutego! — Cena 4 Korony! Przy odbiorze od 5 sztuk stosowny rabat! Porta nie liczymy!

Proszę żądać bezpłatnego kalendarza finansowego! **DOM BANKOWY** 2012

ROHATYN I ULAM Lwów, ul. Sykstuska 1. 8.

Pióra

bez znaku „korona” są przeważnie wyrobem pruskim. — 1689

Żądajcie wszędzie tylko swojskich piór z koroną!

FABRYKI CEGIEŁ WAPIENNO-PIRSKOWYCH

projektuje i urządza

Inż. Edmund Sattler LWÓW, — Jachowicza 15. 1789